darsana

MARCH 2021

THE EYE

THE EYE

MARCH 2021

മുഖക്കുറിപ്പ്

രാജ്യത്തെ ഊട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കർഷകർ ഇന്ന് തെരുവിലാണ്. തിരിച്ചു ഗ്രാമങ്ങളിലേക്ക് വരുമെന്ന് ഉറപ്പില്ലാതെ, ജീവനൾപ്പടെ സർവ്വസ്വവും കെട്ടിപ്പൂട്ടി ഡൽഹി റോഡുകളിലേക്ക് കടന്നു വന്ന കർഷകർക്കുമുമ്പിൽ ഭരണകൂടം അന്തംവിട്ടു നിൽക്കുകയാണ്. വിശാലമാനങ്ങൾ ഉള്ള, ലോകത്തെ തന്നെ ഏറ്റവും കൂടുതൽ ആളുകൾ തെരുവിൽ സമരത്തിൽ ഏർപ്പെട്ട ചരിത്ര സംഭവമാണിത്. ലോകം മുഴുവൻ അനുതാപപൂർവം അവരെ നോക്കിക്കാണുമ്പോൾ, തീവ്രവാദികളെന്നും, ഖാലിസ്ഥാനി ഭീകരർ എന്നും, ഗൂഢാലോചനാ സംഘങ്ങളെന്നും വിളിച്ച് അടിച്ചമർത്താൻ ശ്രമിക്കുന്നവർ, ഇന്ത്യയിലെ ബഹുഭൂരിപക്ഷം വരുന്ന കർഷക സമൂഹത്തിന്റെ ആത്മാഭിമാനത്തെ വെല്ലുവിളിക്കുകയാണ്.

ഈ ഭരണ കാലയളവിൽ എങ്ങനെ ഈ സർക്കാരിന്റെ നയങ്ങൾ വൻ കുത്തകകളെ സഹായിച്ചു കൊണ്ട്, നമ്മുടെ പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളെ ഇടിച്ചു നിരത്തിയെന്നു മനസിലാക്കിയ കർഷകർ, സഹായിക്കാൻ എന്ന വ്യാജേന കൊണ്ടു വന്ന നയങ്ങൾ ഇടിച്ചു നിരത്താൻ ട്രാക്റ്ററുകളുമായി നിരത്തിൽ പൊരുതുന്നത് നമുക്ക് കൂടി വേണ്ടിയാണ് എന്ന് ബഹുജനങ്ങൾ മറന്നു കൂടാ!!! കർഷകർക്ക് താങ്ങായി വന്ന മാധ്യമ പ്രവർത്തകരേയും, സാമൂഹികപ്രവർത്തകരേയും മറ്റും ഒറ്റക്കൊറ്റക്ക് ഒതുക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്ന ഡൽഹി പോലീസിന്റെ അതിക്രമം, കേവലം ഇരുപത്തി

രണ്ടു വയസുള്ള ഒരു പെൺകുട്ടിയിൽ എത്തിനിൽക്കുന്നു. ജനങ്ങളുടെ ഇച്ഛാശക്തിയെ ഇതുകൊണ്ടൊന്നും മറികടക്കാനാവില്ല എന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നത് നന്ന്.

ദർശനയെ സംബന്ധിച്ച് നമ്മുടെ പ്രവർത്തന പങ്കാളികളായിരുന്ന പ്രധാനപ്പെട്ട ചിലരുടെ വേർപാടിന്റെ കൂടി കാലമായിരുന്നു കഴിഞ്ഞുപോയത്. നവംബർ മാസത്തിലാണ് മാനസമോഹനന്റെ നിര്യാണം ഉണ്ടായത്. മാനസമോഹനൻ 1995-99 കാലത്ത് പാലക്കാട് എൻ. എസ്. എസ്. എഞ്ചിനീയറിങ് കോളേജിൽ മെക്കാനിക്കൽ എഞ്ചിനീയറിങ് വിദ്യാത്ഥിയായിരുന്നു. എസ് എഫ് ഐ യൂണിറ്റ് സെക്രട്ടറിയായിരുന്നു മാനസൻ.

സഖാവിന്റെ ജ്വലിക്കുന്ന ഓർമകൾക്കു മുമ്പിൽ പ്രണാമം. സഖാവിനെ അനുസ്മരിച്ചു കൊണ്ട് അടുത്ത സുഹൃത്തുക്കൾ എഴുതിയ ഓർമ്മക്കുറിപ്പുകളും കലാലയ ചിത്രങ്ങളും ഈ ലക്കത്തോടൊപ്പം സമർപ്പിച്ചു കൊണ്ട് ആ സ്മരണയ്ക്കു മുമ്പിൽ ഞങ്ങൾ ആദരം അർപ്പിക്കുന്നു. അതോടൊപ്പം ഏറെ പ്രസക്തമായ മറ്റു സൃഷ്ടികളും ഈ ലക്കത്തിന്റെ ഭാഗമാണ്. സ്വീകരിക്കുക.

അഭിവാദ്യങ്ങൾ!

പത്രാധിപസമിതി

THE EYE

MARCH 2021

INDEX

ലേഖനങ്ങൾ

Open knowledge and Collective Experience for Social Action — 32
Prabir Purkayastha

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിലെ ഇടതുമുന്നണി വിജയം — 51
വിൽസൺ ജോർജ്

മാനസമോഹനൻ സ്മരണ

നിലപാടുകളുടെ ജീവിതം — 5
അർജിത് ജി

നീ മാത്രം ഇല്ല — 8
രാജേഷ് എസ് ആനന്ദ്

കൂടെയുണ്ടാവും ഞങ്ങൾ — 14
രൂപേഷ് സി

കവിത

കുതിരലായത്തിലെ കളിക്കുട്ടി — 17
ഇന്ദു മേനോൻ

കാറ്റിന് എത്ര സാദ്ധ്യതകൾ — 22
ജയശീലൻ എം എ

My quarantine days — 23
Daya Fathima

പെയ്യാതെ പോയ മഴ — 24
നിർമ്മൽകുമാർ കൈപ്പാറ

Bird born in a cage — 31
Neha Rakesh Pillai

My Passion — 44
Jayalatha

കായികം

A Tribute to Diego Maradona — 26
T P Rajeev

യാത്ര

Visit Meghalaya immediately.. or else.... — 46
Dinesh R

മുഖചിത്രത്തെപ്പറ്റി

Hum dekhenge
Faiz Ahmed Faiz

Lazim hai ke hum bhi dekhenge
Wo din ke jis ka wada hai
Jo lauh-e-azl mein likha hai

Jab zulm-o-sitam ke koh-e-garan
Rooi ki tarah ur jaenge
Hum mehkoomon ke paaon tale
Ye dharti dhar dhar dharkegi
Aur ahl-e-hakam ke sar oopar
Jab bijli kar kar karkegi

Jab arz-e-Khuda ke kaabe se
Sab but uthwae jaenge
Hum ahl-e-safa mardood-e-harm
Masnad pe bethae jaenge
Sab taaj uchale jaenge
Sab takht girae jaenge

Bas naam rahega Allah ka
Jo ghayab bhi hai hazir bhi
Jo manzar bhi hai nazir bhi
Utthega an-al-haq ka nara
Jo mai bhi hoon tum bhi ho
Aur raaj karegi Khalq-e-Khuda
Jo mai bhi hoon aur tum bhi ho
Hum dekhenge, Lazim hai ke
hum bhee dekhengey

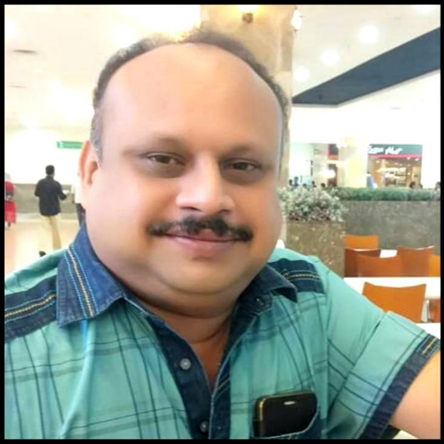

മാനസമോഹനൻ സ്മരണ

അകാലത്തിൽ നമ്മളെ വിട്ടുപോയ പ്രിയസഖാവ് മാനസമോഹനെ (1995-99 മെക്കാനിക്കൽ) അടുത്ത സുഹൃത്തുക്കൾ അനുസ്മരിക്കുന്നു..

നിലപാടുകളുടെ ജീവിതം

അർജിത്ത്. ജി. 1995-99 മെക്കാനിക്കൽ

ആദ്യത്തെയും രണ്ടാമത്തെയും പരിഗണന രാഷ്ട്രീയവീക്ഷണത്തിന് മാത്രം ആയതു കൊണ്ടാകണം, വൈകാരിക പ്രക്ഷുബ്ധതകളെ അകലെ നിറുത്തി, തികച്ചും അചഞ്ചലനായി ക്യാമ്പസ് കാലം ജീവിച്ചു തീർക്കാൻ മാനസന് ആയത്.

കോളേജാനന്തരകാലവും മാനസന് വ്യത്യസ്തമായിരുന്നില്ല.

രാഷ്ട്രീയ ബന്ധങ്ങൾക്കപ്പുറം പലരും ജീവിതത്തിന്റെ ഒഴുക്കിലേക്കു പതിയെ കാലിടറി വീണപ്പോളും ഒരു ചെറുപുഞ്ചിരിയോടെ മാനസൻ തന്റെ പതിവ് യാത്ര തുടർന്നു. നഗരങ്ങൾ താണ്ടി അവസരങ്ങൾ തേടിയുള്ള യാത്രയ്ക്കൊടുവിൽ പലരും പലതും വെട്ടിപ്പിടിക്കുന്നതും, രാഷ്ട്രീയനിലപാടുകളിൽ വെള്ളം ചേർക്കുന്നതും കണ്ടപ്പോളും മാനസൻ തന്റെ പാതയിൽ നിന്ന് വ്യതിചലിച്ചില്ല. കോളേജ് കാലത്ത് കൃത്യതയും മൂർച്ചയുമുള്ള രാഷ്ട്രീയനിലപാടുകൾക്കൊപ്പം നിന്നതും, വ്യക്തിജീവിതത്തിൽ അസാധാരണ ലാളിത്യം പുലർത്തിയതും, ഒരുപക്ഷെ മാനസൻ എന്ന വ്യക്തിയുടെ പിൽക്കാല രൂപീകരണത്തിൽ ഏറെ സ്വാധീനം ചെലുത്തിയിരുന്നിരിക്കാം. അതിനാലാവണം, മാറുന്ന ലോകത്തിനൊപ്പം പറക്കാൻ ശ്രമിക്കാതെ, തന്റെ കുടുംബത്തെ ചേർത്തു പിടിച്ച് കാക്കനാട്ടെ തന്റെ കൊച്ചു ഫ്ലാറ്റിലേക്ക് ഒതുങ്ങാൻ മാനസനു കഴിഞ്ഞത് എന്ന് കരുതാം.

'ഭൗതിക നേട്ടങ്ങൾ' എന്ന ആഗോളവിശപ്പിനു മുൻപിൽ പതറാത്തവർ വിരളമായിരിക്കെ, പ്രായോഗികതയും യാഥാർഥ്യബോധവും ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ട് മാനസൻ നടത്തിയ ചെറുത്തുനിൽപ്പിന് രാഷ്ട്രീയമായ മാനങ്ങൾ പലതുണ്ട്.

മാനസൻ വിടവാങ്ങിയിട്ടു മാസങ്ങൾ കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

എങ്കിലും മാനസന്റെ ഓർമ്മകൾ മരണമില്ലാത്ത ജീവിക്കുകയാണ് .

മാനസൻ നമുക്കിടയിലെവിടെയോ ഇപ്പോഴുമുണ്ടെന്നു വെറുതെ തോന്നുന്നു...

മാനസന്റെ ചിരിമുഴക്കങ്ങൾക്കായി കാതോർക്കുന്നുണ്ട് ചിലരെങ്കിലും...

കോളേജ് കാലത്തേക്ക് പതിവായി ഊളിയിടുകയാണ് മറ്റു ചിലർ...

രാഷ്ട്രീയമായിരുന്നു മാനസന് എല്ലാം...

മാനസൻ പാലക്കാട്ടു പഠിക്കാനെത്തിയ കാലം രാഷ്ട്രീയമായും ചരിത്രപരമായും ഒരു തലമുറമാറ്റത്തിന്റെ കാലഘട്ടമായിരുന്നു.

ആഗോള ഉദാരവൽക്കരണ പ്രക്രിയകൾ സമൂഹത്തിന്റെ സമസ്തമേഖലകളിലും അതിന്റെ സാന്നിധ്യം അറിയിച്ചു തുടങ്ങിയ കാലം. കമ്പ്യൂട്ടർ മേഖലയാകെ ഒരു വലിയ

മാനസമോഹനൻ സ്മരണ

സ്വപ്നഭ്രമികയായി അന്നത്തെ ചെറുപ്പക്കാർക്കിടയിൽ ഇടം പിടിച്ച കാലം. പോസ്റ്റ്-ബാബ്റി കാലത്തെ ജാതി-മത ധ്രുവീകരണ ചിന്തകൾ സകല മനുഷ്യരെയും സ്വാധീനിച്ചു തുടങ്ങിയിരുന്ന കാലം.

വ്യക്തിപരമായ തിരഞ്ഞെടുപ്പുകളാണ് മനുഷ്യരെ ആത്യന്തികമായി പിൽക്കാലത്ത് അടയാളപ്പെടുത്താറ് എന്നതൊരു വസ്തുതയാണ്.

ആൾക്കൂട്ട ആരവങ്ങൾക്കിടയിലും ഉറച്ച നിലപാടുകളുമായി മുന്നേറുന്നവർ പിൽക്കാലത്ത് ഇലകൊഴിഞ്ഞ ശിഖരങ്ങളുമായി വസന്തത്തെ വരവേൽക്കുന്നതും നാം കാണാറുണ്ട്. മാനസൻ സമരമുഖങ്ങളിലെ നിറസാന്നിധ്യമായിരിക്കുമ്പോൾ തന്നെ വ്യക്തിജീവിതത്തിന്റെ ചതുരക്കണക്കിൽ സാമ്പ്രദായികശൈലികളേയും അങ്ങേയറ്റം പ്രണയിച്ചവനായിരുന്നു. പ്രണയവും പ്രതികാരവുമെല്ലാം പൂക്കുന്ന കോളേജ് കാലം പക്ഷെ മാനസനെ ഒരു ഘട്ടത്തിലും വൈകാരിക പ്രതിസന്ധിയിലേക്ക് നയിച്ചതായി ഓർക്കുന്നില്ല.

ആഘോഷിക്കപ്പെടാത്ത മനുഷ്യരുടെ ആരും പറയാത്ത, ആരും കേൾക്കാത്ത കഥകൾ പലപ്പോഴും തീക്ഷ്ണവും തീവ്രവുമാവാറുണ്ട്. മാനസനെ കുറിച്ചുള്ള ഓർമകൾക്കുമുണ്ട് അത്രതന്നെ ആഴവും പരപ്പും.

പക്ഷെ ഒന്നുണ്ട്...

'നിലപാടുകളുടെ മേൽക്കൂരയ്ക്ക് കീഴെയാവണം ജീവിതം' എന്ന ഒറ്റ വരി പറഞ്ഞു തന്നു മണ്ണിലേക്ക് മടങ്ങിയ ഞങ്ങളുടെ കൂട്ടുകാരൻ പകർന്നു നൽകിയത് ലോകത്തേറ്റവും വിലപ്പെട്ട പാഠമാണ് എന്ന് ഉറക്കെ വിളിച്ചുപറയുന്ന ഒരു പറ്റം മനുഷ്യർ ഇന്ന് ഈ ലോകത്ത് അവശേഷിക്കുന്നു എന്ന സത്യം.

നീ മാത്രം ഇല്ല

രാജേഷ് എസ് ആനന്ദ്
മെക്കാനിക്കൽ 1999

അചഞ്ചലമായ പ്രതിബദ്ധതയുടെ ആൾരൂപമായിരുന്നു മാനസമോഹനൻ. പക്ഷേ, ആദ്യം കാണുമ്പോൾ ഒരു നേതാവാണെന്നൊന്നും തോന്നുമായിരുന്നില്ല. മറ്റുള്ളവർ ക്രിക്ക റ്റൊക്കെ കളിക്കുന്നത് നോക്കി അനങ്ങാതെ ഇരിക്കുന്ന മാനസന്റെ അടുത്ത് കൂടി പോകുമ്പോൾ, ചുമ്മാതെ ആ ഗണപതിക്കവിളിൽ ഒരു കിഴുക്ക് കൊടുക്കുന്നത് എന്റെ ഒരു വിനോദമായിരുന്നു.

അപ്പോൾ അവൻ അലറി ചോദിക്കും: "നിനക്ക് ഭ്രാന്ത് വല്ലതുമുണ്ടോടാ?"

അത് മൂന്നാം സെമസ്റ്ററിൽ ആയിരുന്നു. അമ്പലജീവിയായ അരുണും, അമ്പലവാസി യെങ്കിലും അമ്പലത്തിന്റെ അടുത്തു കൂടെപ്പോലും പോകാത്ത രവിശങ്കറും, അമ്പല ത്തിൽ പോകുന്നവരെ കളിയാക്കുന്ന മാനസനും കൂടി ഒരു മുറിയിൽ. അയൽപക്കത്തു ഞാനും ഇഖ്ബാലും ശശിയും. പിന്നെ ജിബി, ജാസപ്പൻ, രാജേഷ്, സജിത് രാജ്, മാമാജി, സതീശൻ, ആൻസ്, ഷെബീർ, ഷമീർ, അശോകൻ, അജി, ഷൈലി, ജോർജ്ജ്, സെന്റി, ജോസഫ്, മനു, ടോപ്പേട്ടൻ, ശാന്തൻ, ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് കൊങ്ങപ്പാടത്തു

നിന്നും ഇടിച്ചു കയറുന്ന ശെൽവൻ... അങ്ങനെയങ്ങനെ എല്ലാവരും ഉള്ള തേഡ് ഹോസ്റ്റൽ.

പരീക്ഷാക്കാലത്താണ് എല്ലാവരുടെയും സർഗാത്മകത ഉണരുക. ബ്ലൂസ്റ്റ് തീറ്റി, പാമ്പിനെ പിടുത്തം... പല ചുമതലകളുമായി ആയിട്ട് നടക്കുമെങ്കിലും, മാനസൻ പഠിപ്പ് ഉഴപ്പാറില്ല. പഠിക്കുന്നത് കട്ട അടുക്കി വെക്കുന്നത് പോലെ ആണ്, ബേസ് ഒക്കെ മനസ്സിലാക്കി പഴുതുകൾ അടച്ചുള്ള പഠനം.

ഞങ്ങൾ നാലം സെമസ്റ്ററിൽ ആയിരുന്നപ്പോൾ കോളേജിലെ എസ്. എഫ്. ഐ. സംഘടന തീരുമാനമെടുത്തു: കോളേജിൽ യൂനിയൻ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് നടത്തുക എന്ന ആവശ്യമുന്നയിച്ച് പഠിപ്പു മുടക്കണം. സമരത്തോട് അനുബന്ധിച്ച് ക്ലാസുകളിൽ നാലാം സെമസ്റ്റർകാർ ആയ മാനസൻ, രവിശങ്കർ, ജിബി, ഈയുള്ളവൻ തുടങ്ങിയവർ വേണം സംസാരിക്കാൻ! പഠിപ്പു മുടക്കുക എന്നതിനോട് തന്നെ വിയോജിച്ച എനിക്ക്, അടുത്ത ദിവസത്തെ പ്രസംഗത്തെക്കുറിച്ചു ചിന്തിച്ചു ഉറക്കമില്ലാതെ ആയി! അവസാനം, ഞാൻ സംസാരിച്ചതെല്ലാം കുളമാവുകയും ചെയ്തു! ഒരു വിധത്തിൽ പൂർത്തിയാക്കി പുറത്തിറങ്ങി. അടുത്ത ക്ലാസ്സിൽ മാനസൻ ആയിരുന്നു സംസാരിച്ചത്. മാനസന്റെ point by point പ്രഭാഷണം വിദ്യാർത്ഥികളോട് എന്താണ് സംവദിക്കേണ്ടത് എന്നതിന്റെ നേർരേഖയായിരുന്നു.

വലിയ പോരാട്ടത്തിനൊടുവിൽ ഞങ്ങൾ ജയിച്ചു. സമരം വിജയിച്ചു. തെരഞ്ഞെടുപ്പ് നടത്താൻ തീരുമാനിച്ചു ..

പിന്നെ മാനസൻ എസ്. എഫ്. ഐ. യൂണിറ്റ് സെക്രട്ടറി ആയി.

കാത്തിരുന്നത് തിരക്കിന്റെ നാളുകളായിരുന്നു .. പൊതുവെ ശാന്തനായിരുന്ന അവൻ രോഷാകുലനാവുന്നത് എന്നും സംഘടനക്ക് വേണ്ടിയായിരുന്നു. വ്യക്തികളുടെ നിസ്സാരമായ പ്രശ്നങ്ങളെക്കാൾ സമൂഹത്തിന്റെയും സംഘടനയുടെയും പ്രശ്നങ്ങൾക്കു ഊന്നൽ നൽകുന്ന സ്വഭാവമായിരുന്നു മാനസന്റേത്. ചെറിയ വൈയക്തിക പ്രശ്നങ്ങളുമായി നടക്കുന്നവർക്ക്, ഒരു കോളിലും ഉലയാത്ത അവന്റെ പ്രവർത്തനവുമായി പലപ്പോഴും പൊരുത്തപ്പെടാനാവില്ലായിരുന്നു.

ആദ്യത്തെ പരീക്ഷണം 'Crescendo' എന്ന കൊല്ലം ടി. കെ. എം എഞ്ചിനീയറിങ് കോളേജിലെ ആർട്സ് ഫെസ്റ്റിവൽ ആയിരുന്നു. പങ്കെടുക്കാൻ ഒരു കൂട്ടം പെൺകുട്ടികൾ. അവരെ കൊണ്ടുപോകേണ്ടത് യൂണിയന്റെ ചുമതല! ഇത്രയധികം പെണ്ണുങ്ങളുടെ ഉത്തരവാദിത്തം ഏറ്റെടുക്കണമായിരുന്നെങ്കിൽ ഞാൻ ഇലക്ഷന് നിൽക്കില്ലായിരുന്നു. പറഞ്ഞിട്ടെന്താ കാര്യം? ഞാനും പോകണമെന്ന് അവന്റെ ശാസനം! ഏതായാലും വലിയ കഷ്ടപ്പാടായിരുന്നു...

ആദ്യമായി ഞങ്ങൾ നടത്തിയ പരിപാടി, യൂണിയൻ ഉദ്ഘാടനം ആയിരുന്നു. മറ്റുള്ളവർക്കു പരിപാടികൾ അവതരിപ്പിക്കാൻ, ഞങ്ങൾ സംഘാടകർ ആയി. കലാതിലകങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പു വരുത്താൻ, ഞങ്ങൾ അവരുടെ വീടുകളിൽ പോയി കെഞ്ചി.

മാനസമോഹനൻ സ്മരണ

പിന്നെ പരിപാടികളുടെ ഘോഷയാത്രയായിരുന്നു -സുരഭി , 'Sparknite', എ-സോൺ... ഓരോ പരിപാടിയും കഴിഞ്ഞു ഒന്നു വിശ്രമിക്കുമ്പോൾ മാനസൻ അടുത്ത പരിപാടിയുമായി വരും. ഞങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനം പോരാ എന്ന് ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് അവൻ ഓർമ്മിപ്പിക്കും.

അപ്പോളാണ് കോളേജ് യൂണിയനു സമാന്തരമായി 'ഗീതാഞ്ജലി' പ്രവർത്തനം തുടങ്ങുന്നത്. അത് ഒരു വെല്ലുവിളിയായിരുന്നു. മാനസനാണ് അത് നേരിടാൻ ഒരു പരിപാടി വേണമെന്ന ആശയം മുന്നോട്ടു വച്ചത്, മനു പേരുമിട്ടു: "Calypso" -പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ടവരുടെ സംഗീതം . അത് ഒരു ലഹരിയായി, വാശിയായി, ഉന്മാദമായി എല്ലാവരുടെയും സിരകളിൽ പടർന്നു.

അതിന്റെ കലാപരമായ വശം മാത്രം ആയിരുന്നു ഞാനൊക്കെ നോക്കിയിരുന്നത് . സാമ്പത്തിക വശം മുഴുവൻ മാനസനും ജിബിയും ജോസഫും ABC-യും മനുവും ശെൽവനും ഒക്കെ ആയിരുന്നു കൈകാര്യം ചെയ്തത്.

കാലിപ്‌സോയുടെ സായാഹ്നം ഞാനിന്നുമോർക്കുന്നു. അന്ന് കാലം നിശ്ചലമായി. നിമിഷങ്ങളും നാഴികകളും തീരരുതെന്നു തോന്നി. Calypso-യുടെ പരസ്യവാചകം ഇതായിരുന്നു:

"Sometimes a tune beats History books in capturing the spirit of an era and

Now it is Calypso 98

lifting your souls to higher octaves of ecstacy..."

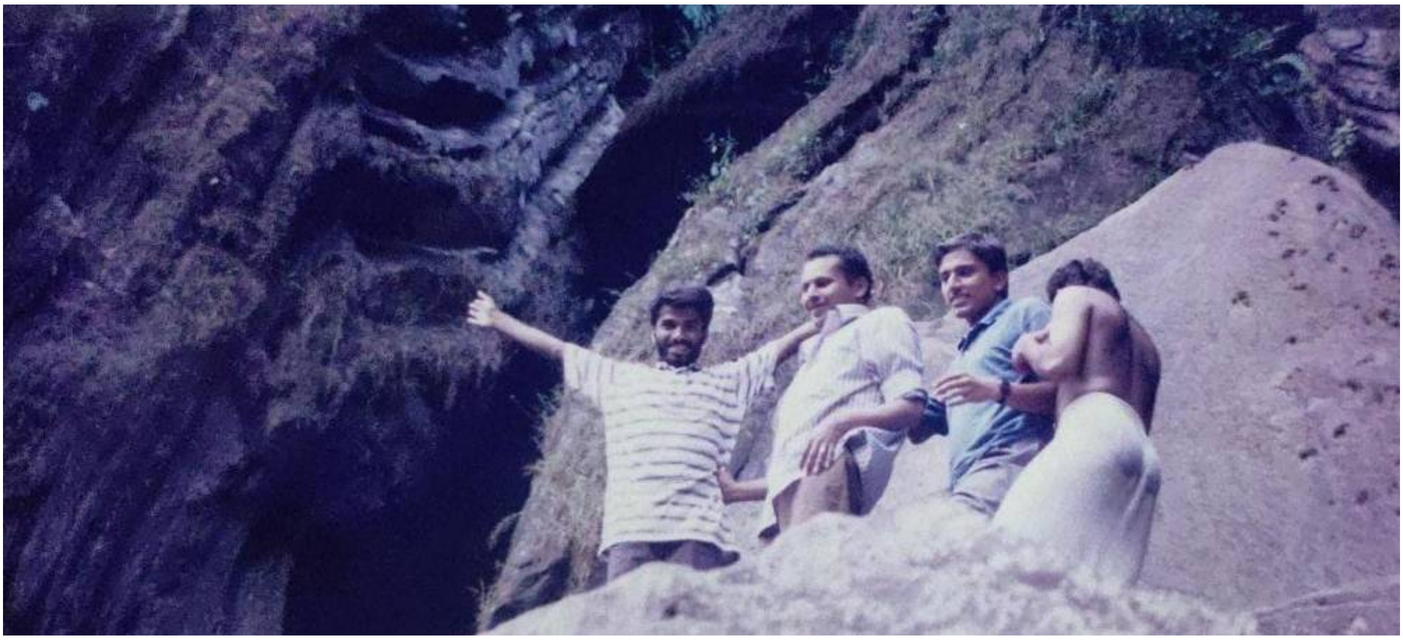

ആ നിമിഷങ്ങളോട് ഒക്കെ പ്രധാനമായും കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് മാനസന്റെ ഇച്ഛാശക്തിയോടാണ്. അതിന്റെ ചുക്കാൻ അവന്റെ കൈകളിലായിരുന്നു...

നമ്മുടെ കോളേജിൽ എ-സോൺ ഫെസ്റ്റിവൽ നടത്തണമെന്നത് മാനസന്റെ കൂടി നിർബന്ധമായിരുന്നു.

പിന്നെ ഒരു കടമ്പ മാഗസിൻ ആയിരുന്നു. അന്നും ഇന്നും എന്റെ മാനേജ്മെന്റ് കഴിവിൽ എനിക്ക് വലിയ വിശ്വാസമില്ല. അത് മണത്തറിഞ്ഞു അവൻ പിന്തുണയ്ക്കാനെത്തി. എന്നോട് അത് പ്രസ്സിൽ തന്നെയിരുന്നു തീർക്കാൻ പറഞ്ഞു. വൈകുന്നേരങ്ങളിൽ അവൻ വരും രാത്രികളിൽ ഞങ്ങൾ ഹോസ്റ്റലിലേക്ക് തിരിച്ചു നടക്കും .

കോഴ്സ് കഴിഞ്ഞ് എന്റെ കല്യാണത്തിനാണ് പിന്നെ അവനെ കണ്ടത്. തലേന്ന് രാത്രി പുലർച്ചയോളം മാനസനും രവിയുമൊക്കെ വലിയ ചർച്ച ആയിരുന്നെന്നു ആരോ പറഞ്ഞു .

അവസാനം നേരിൽ കണ്ടത് ബബീഷിന്റെ കല്യാണത്തിനാണ്. ഞാൻ എറണാകുളത്തെത്തി. അവൻ പ്രതീക്ഷിച്ചു നിൽക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ഞങ്ങൾ ബീയർ കഴിച്ചു. ബില്ല് കൊടുക്കാൻ നേരം എന്റെ കൈ തട്ടി മാറ്റി. കൊച്ചിയിൽ വന്നിട്ട് നീ ബില്ല് കൊടുക്കാനോ? (കൊച്ചി പഴയ കൊച്ചി അല്ലായിരിക്കും, പക്ഷെ മാനസൻ പഴയ മാനസൻ തന്നെ...) പിന്നെ പാലക്കാട് വരെ ഒരുമിച്ചു യാത്ര. ബബീഷിനെ കണ്ടിട്ട് ഞാൻ കോഴിക്കോടിന് പോയി, അവൻ കൊച്ചിക്കും...

പിന്നെ 2016 ൽ വാട്സ്അപ്പ് ഗ്രൂപ്പ് രൂപീകരിച്ചതിനു ശേഷമുള്ള ചർച്ചകൾ, അഭിപ്രായവ്യത്യാസങ്ങൾ, അടി, ചീത്തവിളി, ഇറങ്ങിപ്പോക്ക്...

പിന്നെ, ഈ ലോക്ക്ഡൌൺ സമയത്തുള്ള ചർച്ചകൾ...

മാനസൻ അടിയുറച്ച കമ്മ്യൂണിസ്റ്റായിരുന്നു. അവൻ കമ്മ്യൂണിസത്തെ സ്നേഹിച്ച പോലെ ഒരു മൊയ്തീനും സ്നേഹിച്ചിട്ടുണ്ടാവില്ല. തീരെ പ്രതിഫലേച്ഛയില്ലാത്ത സമർപ്പണം, അതിന്റെ കേഡർ പൽച്ചക്രങ്ങളിൽ ഒരിക്കലും മുറിക്കാനാവാത്ത കണ്ണിയായി...

മാനസൻ പോയി...

വിജയൻ ഖസാക്കിൽ പറയുന്നത് പോലെ, "മന്ദാരം കൊണ്ട് തുന്നിയ ഈ പുനർജനി വിട്ടു നീ യാത്രയാവുകയായി..."

പുഴ കൽപ്പാത്തിപ്പാലത്തിനു താഴെ ഇനിയും പ്രവഹിക്കും. അഗ്രഹാരങ്ങൾക്കു മുകളിൽ പലവട്ടം സൂര്യനുദിക്കും. തെരുവുകളിൽ കുട്ടികൾ ഹിന്ദോളവും ആഭേരിയും സാധകം ചെയ്യും. കരിമ്പനകളിൽ കാറ്റ് പടർന്നു പിടിക്കും. വേനൽച്ചൂടിൽ വരളുന്ന പാടങ്ങൾ ഞാറ്റുവേലകൾക്കായി കാത്തിരിക്കും. പൊള്ളാച്ചി വഴി പഴനിയിലേക്കു പോകുന്ന രാത്രിവണ്ടി ഉച്ചത്തിൽ സൈറൺ മുഴക്കും. ധനുരാവിൽ വൈകി തിരുവാതിര കുളിക്കാൻ പോകുന്ന സ്ത്രീകളുടെ കലപില മുഴങ്ങും. ഒന്നിനും ഒരു മാറ്റവും ഉണ്ടാവില്ല. നീ മാത്രം ഇല്ല.

മാനസാ, പുനർജന്മത്തിലോ ആത്മാവിലോ ഒക്കെ മനസ്സിനെ വെറുതെ വിശ്വസിപ്പിക്കാതെ എങ്ങനെ നിന്നെ വീണ്ടും കാണുമെന്ന സ്വപ്നം ഞാൻ വച്ച് പുലർത്തും? അത് നിന്റെ വിശ്വാസങ്ങൾക്ക് എത്ര തന്നെ എതിരാണെങ്കിലും...

ദേഹമേ പോയിട്ടുള്ളു. ദേഹി ഇവിടെ തന്നെ ഉണ്ട് . അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെ വിശ്വസിക്കാനാണ് എനിക്കിഷ്ട്ടം.

തർക്കങ്ങൾ മരണത്തോടെ തീരുമെന്നു നീ കരുതിയോ ?

ഇല്ല, അത് ജന്മാന്തരങ്ങളിലേക്കു നീളും.

This is just a commercial break.

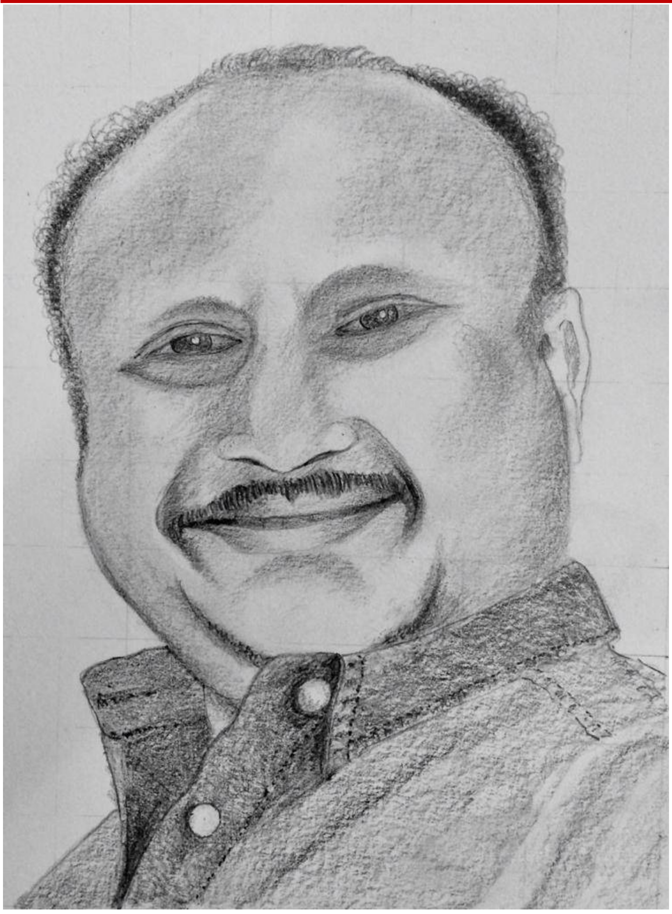

കൂടെയുണ്ടാവും ഞങ്ങൾ

രൂപേഷ് സി , സിവിൽ 1999

ഇന്ന് മാനസന്റെ വീട്ടിൽ പോയി. അവനെ കണ്ടു.

ചുണ്ടിനു കീഴിൽ കരുവാളിച്ച ചെറിയ പാടുള്ളതൊഴിച്ചാൽ മറ്റ് യാതൊരു വ്യത്യാസവുമില്ല.

ഇതൊക്കെയെന്ത് എന്ന സ്വതസിദ്ധമായ നിസ്സാരഭാവം....

ഭാര്യയെയും മകനെയും എങ്ങിനെ അഭിമുഖീകരിക്കുമെന്ന് അറിയാത്തതുകൊണ്ട് അവരുടെ അടുത്തു പോകാതെ മാറി നിന്നു.

2008-ൽ മാനസൻ കുടുംബസമേതം പാലക്കാട് വന്നപ്പോൾ കണ്ടതാണ്. ഞാനും മനുവും കൃഷ്ണനും മാനസനും. കുടുംബസമേതം മലമ്പുഴയിലേക്ക് പോയി. അവന്റെ മകൻ തീരെ കുഞ്ഞായിരുന്നു. ഏറെ വികൃതിയും. മാനസന്റെ ഭീഷണികൾ വകവെക്കാതെ അവൻ ലഹളയുണ്ടാക്കി കൊണ്ടേയിരുന്നു.പഴയ യൂണിറ്റ് സെക്രട്ടറിയാണെ

മാനസമോഹനൻ സ്മരണ

ഗിബിയും മാനസമോഹനും

ന്ന് മാനസനു തോന്നുന്നുണ്ടെങ്കിലും മകന് അത് മനസ്സിലാകാൻ ആയിട്ടില്ലല്ലോ? പാവം സജിത ഏറെ ബുദ്ധിമുട്ടുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

അതു കഴിഞ്ഞിട്ടിപ്പോൾ പത്തു കൊല്ലത്തിലേറെയായി. സജിത എന്നെ ഓർക്കുന്നുണ്ടോ എന്നറിയില്ല.

****

സംസ്കാര ചടങ്ങുകൾ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ സുഹൃത്തുക്കൾ ചിലർ സജിതയെ ആശ്വസിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നതു കണ്ടപ്പോഴാണ് അടുത്തു പോകാൻ എനിക്ക് ധൈര്യം വന്നത്.

"പാലക്കാട്ടുള്ള രൂപേഷേട്ടനല്ലേ... ഏട്ടൻ ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് എല്ലാവരേയും ഫോട്ടോയിൽ കാണിച്ചു തരാറുണ്ട്..." സജിത പറഞ്ഞപ്പോൾ ഹൃദയം നുറുങ്ങിപ്പോയി....

എത്രയോ രാത്രികളിൽ അവൻ ഫോൺ വിളിച്ച് രാഷ്ട്രീയം പറഞ്ഞു തർക്കിച്ചിരിക്കുന്നു. തർക്കിക്കാനുള്ള മടി കൊണ്ടുമാത്രം ചിലപ്പോഴെങ്കിലും അവന്റെ വിളികൾ അവഗണിച്ചിട്ടുമുണ്ടെന്ന കുറ്റബോധം ഉള്ളിൽ നിന്നും ഉയരുന്നു...

പക്ഷേ, എല്ലാ അഭിപ്രായഭിന്നതകൾക്കുമപ്പുറം സഖാക്കളെ ചേർത്തു നിറുത്താനുള്ള മാനസന്റെ ശേഷി വലുതായിരുന്നു. പലപ്പോഴും അത് അനുഭവിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ഏറ്റവും ഒടുവിൽ ആഗസ്റ്റ് 23-ന് രാത്രി ഭാര്യമാരെയും പിള്ളാരെയും ഒഴിവാക്കി ഒരു വീഡിയോ

മീറ്റിൽ കൂടിയിരിക്കാമെന്നു പറഞ്ഞ് വിളിച്ചതും മാനസൻ തന്നെ. അന്നും കാണാൻ പറ്റിയില്ല.

ഓർമ്മകളിലൂടെയും സംസാരങ്ങളിലൂടെയും മാനസൻ തന്റെ സുഹൃത്തുക്കളെ മുഴവൻ കുടുംബത്തിന്റെ ഭാഗമാക്കി മാറ്റിയിരുന്നു എന്ന് സജിതയുടെ വാക്കുകളിലൂടെ തിരിച്ചറിഞ്ഞു...

ഗിബിയുടെ ഫോൺ വിളികൾ പകർന്നു തന്ന ആത്മവിശ്വാസത്തെക്കുറിച്ചും മാനസന് ദർശനയോടുണ്ടായിരുന്ന അടുപ്പത്തെക്കുറിച്ചും സജിത ഏറെ പറഞ്ഞു. കാഴ്ചയ്ക്ക് ദുർബ ലയെങ്കിലും ഏറെ ധൈര്യമുണ്ട് തനിയ്ക്ക് എന്ന് അവർ തന്നെ പറയാതെ പറഞ്ഞു.

സഖാവ് മാനസന്റെ ഭാര്യയ്ക്ക് അങ്ങിനെയാവാതെ വയ്യ.

കൂടുതൽ കരുത്തോടെ അവർ ഭാവിയെ നേരിടുമെന്നും, അതിൽ ഏതെങ്കിലും തര ത്തിൽ കൈകോർക്കാൻ ഞാനൾപ്പടെയുള്ള മാനസന്റെ സുഹൃത്തുക്കൾക്ക് കഴിയു മെന്നുമുള്ള പ്രത്യാശയോടെയാണ് അവിടെ നിന്നും തിരിച്ചു പോന്നത്.

ഈ ലക്കം മുതൽ മലയാളത്തിലെ പ്രഗത്ഭരായ യുവ എഴുത്തുകാരുടെ ഒരു സ്ഥിരം അതിഥിസാന്നിദ്ധ്യം ആരംഭിക്കുകയാണ്. മലയാളചെറുകഥയിലും നോവൽ ശാഖയിലും മായികമായ ഒരു ഭാഷയിലൂടെ നവഭാവുകത്വത്തിന്റെ ഒരു അട്ടിമറി തന്നെ നടത്തിയ ഇന്ദു മേനോനാണ് ഇത്തവണ നമ്മുടെ അതിഥി. ആ സാന്നിദ്ധ്യം ഒരു കവിതയിലൂടെയാണ് എന്ന കൗതുകവുമുണ്ട്.

കുതിരലായത്തിലെ കളിക്കുട്ടി

ഇന്ദു മേനോൻ

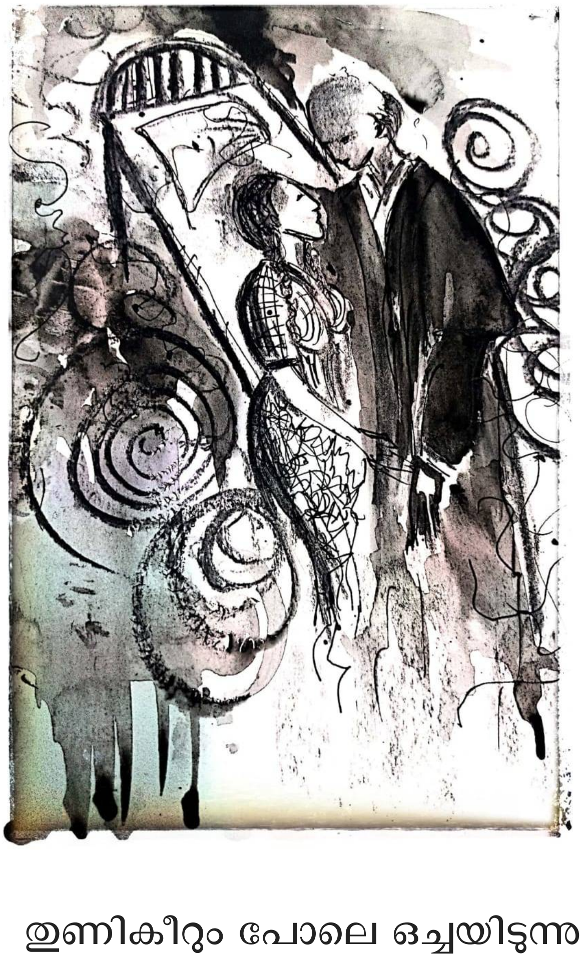

അവളെനിക്ക് കളിക്കുട്ടി
വിഷാദകാലത്ത് ആർത്തിത്തീറ്റിയാൽ
നെയ് മുറ്റിയ
മാംസളമായ പന്നിപ്പെണ്ണ്...

ഭാര്യ മൂന്നു പിള്ളേർ
അതിപണ്ടാര വിരഹജീവിതം
മഷിയുണങ്ങുന്ന പച്ചമഷി
കോടതിയിൽ കോട്ടുവാ വിരഹത്തിന്റെ
നിരാകാരത്വം
കൂർക്കം വലിക്കുന്ന സ്ത്രീകൾ
എനിക്ക് ഭയങ്കര വെറുപ്പിക്കലാണു
എന്റെ ഭാര്യ സ്വപ്നത്തിന്റെ പാരമ്യതയിൽ
തുണികീറും പോലെ ഒച്ചയിടുന്നു...
അവർ ചെറുപ്പകാലത്ത് കൂർക്കം വലിക്കാതെയുറങ്ങിയിരുന്നു.
കിനാവള്ളികൾ കിനാക്കളിൽ തലയിട്ട് ഞെട്ടുമ്പോൾ
അവളുടെ മുടിയിഴയിൽ നിന്നും
പ്രേമം   എന്നെ തഴുകിയിരുന്നു

അവളുറങ്ങുന്നു..

ഞാൻ പ്രേമിക്കുന്നു.

ചെരചെര ശവരതിക്കാരനായ അഘോരൻ

പോകെപ്പോകെ അവരെനിക്ക് സഹോദരിയായി

പരസ്പര ബഹുമാനത്തിന്റെ മാന്യജീവിതം.

ഹൗ

പിന്നെയവൾ വന്നു കളിക്കുട്ടി

അവൾക്ക് നെഞ്ചിൽ തുന്നലുണ്ടായിരുന്നു..

അദൃശ്യമായ ശസ്ത്രക്രിയയിലൂടെ

കുതിരലാടക്കാരൻ അവളുടെ നെഞ്ചിൽ കുടോത്രമിറക്കിയിരുന്നു.

എന്റെ ചുണ്ടുകളിൽ ചുണ്ടുരസവേ അവൾക്ക് കരച്ചിൽ വന്നു

"എന്റെ ഏമ്പക്കം കേൾക്കുന്നില്ലേ?

അതിന്റെ ഗന്ധം കുതിരലായങ്ങളെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നില്ലേ?"

ശരിയാണു പെൺകുതിരേ എന്റെ വാർദ്ധക്യകാലത്ത്

നീയൊരു യൗവ്വനകാരിയായ പെൺകാലം ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നു.

"എനിക്ക് കുശു വിടണം" എന്നവൾ പറയുമ്പോൾ

ഞങ്ങൾക്കിടയിൽ അതിർത്തികൾ ഇല്ലാതാകുന്നു.

ഒരു ലാബ്രഡോർ ആൺപട്ടി അതിന്റെ
യജമാനത്തിയെ തേടി
മൂവായിരം കിലോമീറ്ററുകൾ
സഞ്ചരിച്ചതിന്റെ രഹസ്യപ്പൊരുൾ
അതിനാണ് ജീവിതമെന്ന വിളിപ്പേര്
മകളെ ഞാൻ നിന്നെ
തേടിക്കൊണ്ടേയിരുന്നു.
നിന്റെ വിഷാദങ്ങളിൽ
മുടിയിഴതഴുകി ഞാൻ
പിതാക്കൊള്ളുന്നു
നിന്റെ രോഗകാലങ്ങളിൽ വൈദ്യുതക്കട്ടിലിൽ കിടക്കെ
ഉടൽ വിറക്കമ്പി ചുണ്ടുകളിൽ കോടൽ
ഉടലൊന്നാകെ താമരമൊട്ടുകുമ്പി
കണ്ണു ചാരി നീ പിടഞ്ഞെണീക്കുമ്പോൾ ഞാൻ വിയർത്തു പോകുന്നു.

നാമിരുപേരും മനോരോഗികൾക്കുള്ള വൈദ്യുതമുറിയിലല്ലെന്നും
നാം എന്റെ രഹസ്യമുറിയിലെന്നും
ഞാൻ സങ്കൽപ്പിക്കുന്നു
ഷോക്കടിയ്ക്കുമ്പോളും നീയെന്നെ പ്രേമിക്കുന്നു
നിന്റെ ചേഷ്ടകൾ കന്യാബാധയൊഴിയൽ
ഓഹ് പ്രപഞ്ചമേ ഈ ചെറുപ്പക്കാരനായ ഡോക്ടർ
ഉന്മാദിയാകാതെ നിൽക്കുന്നതെങ്ങനെ?
അയാൾക്ക് ഉടലുകൾ സ്പെസിമെനുകളാണ്
എനിക്ക് രോഗം പോലും പ്രേമാതുരതയാണ്

ഞാൻ കോടതി മുറിയിൽ വിധിന്യായം പറയുന്നു
പ്രായം തെറ്റാത്ത പെൺകുട്ടിയെ വിവാഹം ചെയ്തു

ആദിവാസി ആൺകുട്ടിയെ ഞാൻ ജയിലിലയക്കുന്നു..

പോക്സോ എന്ന പച്ചമഷി..

എന്നിട്ടു ഞാനവളുടെ ഉന്മാദപ്പേക്കൂത്തിൽ വിജൃംഭിക്കുന്നു.

ഞാനെത്ര കെട്ടവൻ

ന്യായദേവതയുടെ സഹോദരിയാണു അന്യായ ദേവത

യെന്നു സ്വയംന്യായീകരിക്കുന്നു.

നിന്റെ പിന്നിയിട്ട മുടി ഞാൻ അഴിച്ചുകളയുന്നു.

തലയിൽ ഘടിപ്പിച്ച യന്ത്രം മാറ്റുന്നു..

യൂനിഫോം ഉടുപ്പിന്റെ ബട്ടണുകൾ പൊട്ടിക്കുന്നു

ഈ സീജി വട്ടങ്ങൾ പറിച്ചെറിയുന്നു.

ചുണ്ടിലെ നരകൾക്ക് വീഞ്ഞുരുചിയെന്നു ഞാൻ തിരിച്ചറിയുന്നു.

അപസ്മാരമേറുമ്പോൾ പുളിച്ച ബിയറു രുചിയെന്നും

നിന്റെ ഏമ്പക്കങ്ങളിൽ കുതിരത്തൊഴുത്തുണ്ടെന്ന

നിന്റെ മൊഴി ഓർമ്മിക്കുന്നു

വൃദ്ധനായ കുതിരക്കാരൻ കുതിരച്ചാണകച്ചുംബനങ്ങൾ

എനിക്കോർമ്മ വരുന്നു നിന്റെ പ്രാണസങ്കടം

വേണ്ടത്ര തെളിവുകൾ ഇല്ലാഞ്ഞിട്ടും

ഞാനയാളെ വധശിക്ഷയ്ക്ക്

വിധിക്കുന്നു..

അവളുടെ നെഞ്ചിൽ കടലുണ്ട്

ഉടലിൽ സൂയസ്സ് കനാൽ പോലുള്ള

കടലിടുക്കുകളും

അവളുടെ തുടകൾ

മിഠായിത്തെരുവിലെ

പത്തുറാത്തൽ ഇളനീർ ഹല്വ

ആഹ്ലാദത്തിൽ അവൾ നന്ദി പറയുന്നു
പിന്നെ ചത്തൊടുങ്ങുന്നു.

ഒടുവിൽ വിധിന്യായത്തിൽ
മനോരോഗിയായ പെൺകുട്ടിയെ വൈദ്യുതക്കട്ടിലിൽ
ഷോക്കേറ്റിയവനെ ഞാൻ വിധിക്കുന്നു...
മാനസിക രോഗികളുടെ ഡോക്ടർ ചിരിക്കുന്നു..
"ഇയാളാണു. ഇയാളാണു അന്നു വന്നത് എന്നലറുന്നു"
അയാളെഴുതിയ കാരിപ്രാസിൻ* ഒന്നൂടി കുടിച്ച്
ഞാൻ വീണ്ടുമെഴുതുന്നു
ഡോക്ടർക്കു വധശിക്ഷ...
കുതിരകളുടെ ചിനപ്പ് വൃദ്ധൻ പൊട്ടിക്കരയുന്നു
വൈദ്യുതികളുടെ സംഗീതസ്പന്ദനം
ഉന്മാദികളുടെ ഡോക്ടർ പൊട്ടിച്ചിരിക്കുന്നു

ഞാൻ നിശബ്ദതയ്ക്കായി അലറുന്നു
ഓഡേർ ഓഡെർ
തികട്ടുന്നു..
വൈദ്യുതിയിൽ തിളച്ച അവളുടെ ഉമിനീരിന്റെ പ്രാണരുചി

** കാരിപ്രാസിൻ: സ്കിസ്സോഫ്രീനിയയ്ക്ക് കഴിക്കുന്ന മരുന്ന്*

കാറ്റിന് എത്ര സാദ്ധ്യതകൾ

ജയശീലൻ എം.എ
1988 ME

അലയാഴിയിലെ ഒരു കൊടുങ്കാറ്റിന്
കടന്ന് പോവാൻ
കൊച്ചിയിൽ എത്ര വീഥികൾ...

ഒന്നു വീശി കുശലം പറയാൻ
ഒരുപാട് തണൽ മരങ്ങൾ....
കുറേയധികം പൂമരങ്ങൾ,

ഏതു ദുരന്തത്തിലും
കായ്ക്കാതിരിക്കാനാവാത്ത
മാവുകൾ, പ്ലാവുകൾ, ഞാവൽമരങ്ങൾ....
കുഞ്ഞിളമില കരങ്ങളാൽ പുണരുന്ന
അരയാലുകൾ...

കടലിലെ ജീവിതം തകർത്തവന്
ഒന്നു തണുക്കാൻ,
ഉള്ളിലെ ചുഴികളും തിളച്ചുമറിയലുകളും
പുറത്തു കാണിക്കാത്ത കായൽ...

ക്രിസ്മസ് ഇതാ
ഇളം കാലടികൾ വച്ചു നടന്നു തുടങ്ങി..
ആകാശത്തിനപ്പുറം
പുതുവത്സര സൗമ്യകിരണങ്ങളും...
എങ്കിലും...
അങ്ങ് അകലെ, ആഴക്കടലിലെ,
അനാഥനാം ചൂടൻ കാറ്റിന്
കൊച്ചിയിൽ എത്ര സാധ്യതകൾ....

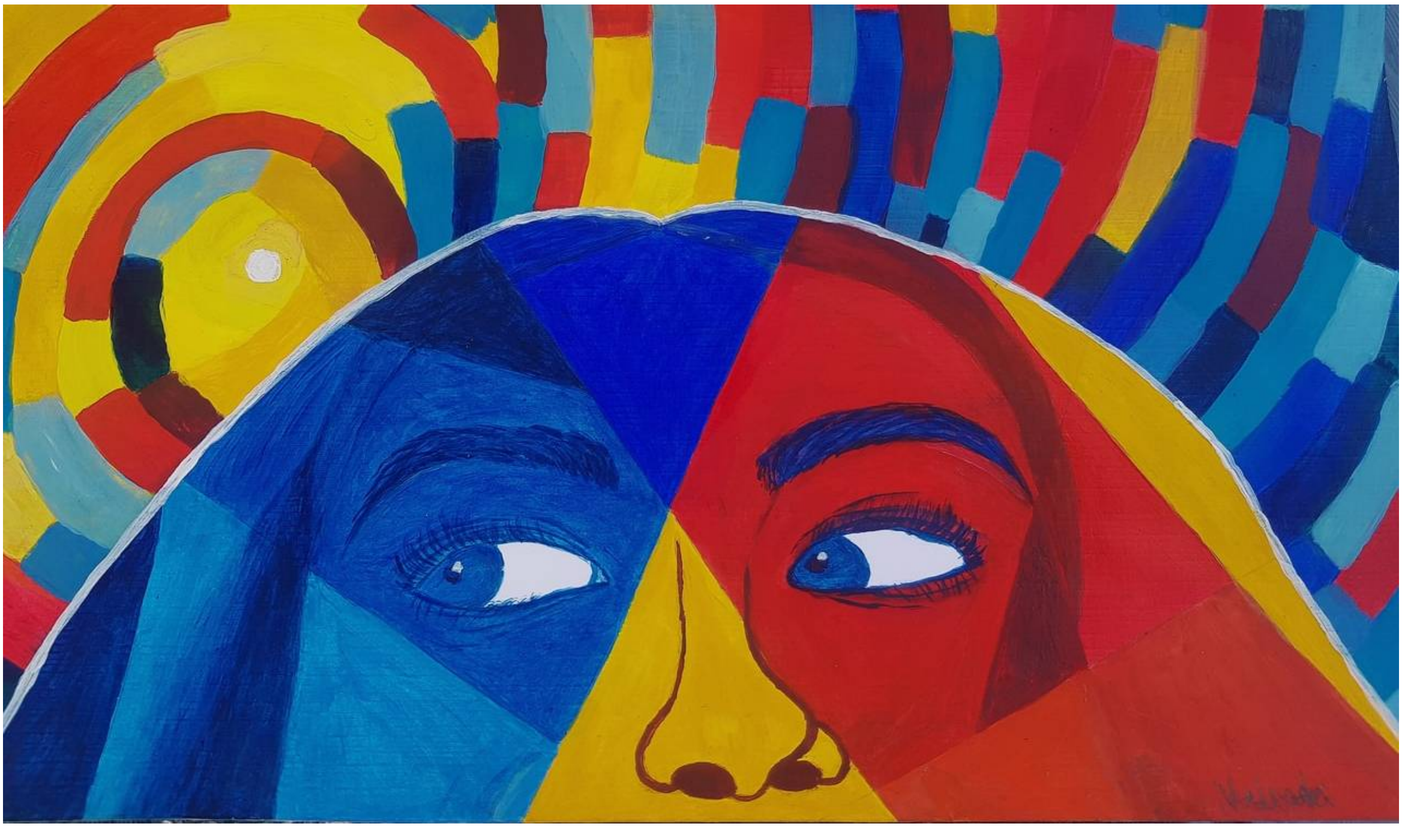

MY QUARANTINE DAYS

Daya Fathima, D/O Shajith A T, 1995 CE

Time felt meaningless,
As I stayed home in solitariness,
Who knew there would come times,
Where a global pandemic arises.

Waking up drearily,
With my happiness ebbing away quickly,
Waiting to go out; no longer patient,
A minute feeling like an hour,
All I have is my gadget,
Keeping me away from bore.

My biological clock dismantled,
Keeping ourselves entangled,
Makes the time fly.

Some either eating a lot,
Or working out a lot,
A few drawing,
A few baking.

Several pros and cons,
Better environment low emissions,
Family bonding,
Discovering and realizing.

Hang in there with might,
It's going to be alright,
So, hold tight.

പെയ്യാതെ പോയ മഴ

നിർമ്മൽകുമാർ കൈപ്പാറ 2017 EE

എങ്ങു പോവതിതെങ്ങു കുതിപ്പി-

തെങ്ങോ പറക്കുകയാണെൻ മനം

കണ്ടതും തെല്ല ദൂരെ മന്ദഹാസപ്പൂ

ചെണ്ടുമായ് നിൽക്കുന്ന പോയ കാലം.

ഇല്ല മാറ്റങ്ങൾ ലേശമേ പ്രണയ

സല്ലാപലോലമാം നാളുകൾ, കാലത്തിൻ

ഒപ്പം കുതിച്ചു കിതച്ചു വിതച്ചതി

നൊപ്പം മരിച്ചതല്ലാതെ വേറെ.

എവിടെ നിൻ പാതി എന്നിൽ നിന്നും
നിന്നെ

കവിത പോലടർത്തി എടുത്തവൻ

കാറ്റു പോലെ കൊണ്ടു പോയവൻ,
ഏതിലെ

പറ്റു പുസ്തകം വെട്ടാതെ പോയവൻ!

മാനസം തന്നിലെ ചോരും ചഷകത്തിൽ

പാനത്തിനായ് വ്യഥ നിറച്ചവൻ!

ഉടഞ്ഞ കിനാക്കളേ ഹേ!, പോവുകിൻ

മെടയാതിരിക്കുക ദുഷ്ചിന്തകൾ.!

വരിക സഖീ നമുക്കൊന്നിച്ചിരിക്കാം,

തിരികെ ഇത്തിരി നേരം നടക്കാം.

വരിക, ഒരു ചായ മുത്തി കുടിയ്ക്കാം,

ദൂരെ വീണൊരാ കാലം നുണയാം.

ഒരു ദശാബ്ത്തത്തിനും അപ്പുറം പോയൊ

-രാ രുക്മ നാളുകൾ ഓർത്തൊന്നെടുക്കാം.

പോയ കാലമാണെൻ പ്രിയേ, പതിരു

പാകിയ പ്രാണന്റെ ഓർമ നേർ ചിത്രം

ചാരെ നീ വരുമെന്ന തോന്നലിൽ ഞാൻ

ദൂരെയേകനായ് ഏറെ നിന്നീലെയോ

ഒരു നേർത്ത കുളിരായി പെയ്യാതെയും

തരി നോവു തന്നിട്ടുമങ്ങനെ പോയി നീ

ഇമകളടയാതെ കാപ്പൂ ഞാനിന്നും

മമ ദേഹം കുളിർക്കെ നീ പെയ്തുവെങ്കിൽ!

പുഴയായി ഞാൻ, പൂവിതളായി നീയും

പഴയ നാൾ വീണ്ടും ജനിച്ചുവെങ്കിൽ!

ഓർക്കുകിൽ അന്തമില്ലാതെ പോകയെന്നു
-യിർ വേണ്ടെന്നു ശഠിക്കുന്നെടോ, പറ

മൗനമായ് ഇരിക്കുകിൽ എന്തർത്ഥം
സഖീ,

മാനം കറുത്ത പോൽ, ഒരു കൊള്ളിയാൻ

മിന്നുവാൻ വൈകും
പോലെന്തിനീയിരുത്തം

തന്നീടുകൊരു ചെറു ഗദ്ഗദമെങ്കിലും.

ഇല്ലിനിയും വൈകയില്ലിതാ പോകുന്നു

പീലി വിടർത്തിയാടുന്ന ഞാൻ, വിട.!

A Tribute to Diego Maradona

TP Rajeev , 1990 Mech

A tribute to Diego Maradona is like adding sand to the seashore. Thousands across the continents from the world's most influential political leaders, Nobel Prize winning authors of Latin America, the spiritual gurus of India, star footballers of every generation, the FIFA bosses of then and now to the slum dwellers of Bangladesh and the butchers of Africa, all have poured in their tributes.

Every tribute speaks about the aura of this magician, about how he influenced one and all, though most of them had never met him.

It has been 34 years since Argentina won their last World Cup. Many nations have cradled the Cup in their hands since then, but you can still see teenagers, born much after Maradona stopped playing, holding placards, wearing the No.10 jersey and shouting for Argentina at every street in Malappuram, Cairo and Addis Ababa. It is because of what this man did for his country in 1986.

He, not only took Argentina to the top of the footballing world and placed it alongside Brazil, but also brought hope to millions of underachievers across Asia, Africa and other third world nations, that one day a Maradona will be born in their country too and will bring world cup glory to them.

International football lovers adore him for what he accomplished for his country, having won every trophy from the Youth World cup, Copa America and the World Cup. However, those who follow club football closely, will agree that his achievements for his club were even bigger. He joined one of the weakest clubs in the city of Naples- Napoli, which was often termed as the dump yard of Italy. Napoli had never won a Serie A and were nearing relegation when Maradona joined them in 1984. He carried out his promise of presenting them a championship victory by beating

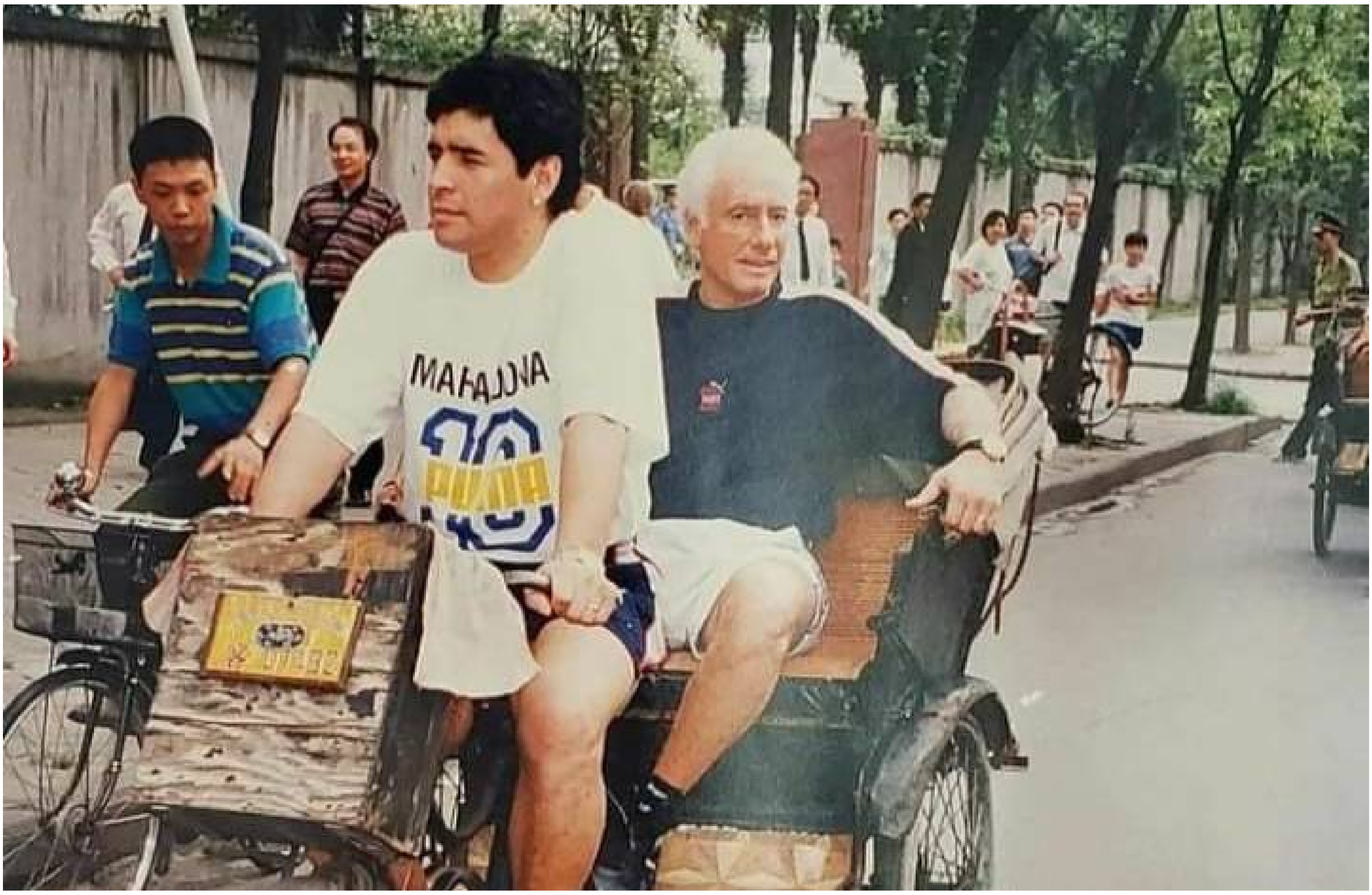

the rich North Italian clubs, the likes of AC Milan, Juventus, Inter and Roma. Maradona did not stop at that. He gave them more than what he had promised, winning the Serie A in 1986 and again in 89. He, then went on to winning the biggest cup in Europe, the UEFA Champions Trophy in 89, apart from the Italian Super Cup and Copa Italia. He became the most loved son of the people of Naples. They rewarded him by withdrawing the No.10 jersey forever, and now have named the Naples stadium after him.

The biggest match that he probably ever played was the Argentina – England quarter finals of the Mexico '86 World Cup which saw two contrasting goals that became part of history. The first one termed as the 'hand of God' was followed by the goal of the century. A miraculous one, which the English great Peter Reid who chased Maradona all the way from behind the center line till he went past Peter Shilton, can only recall with awe even today. That match, for the Argentinians, was more than football. Played after the war between the two countries for the Falkland Islands, which the English won with the support of America, this victory in the World cup against England, which took them all the way, was a revenge. Maradona became a bad boy ever since in the eyes of England and America. He refused to play club football in England when every world class footballer dreamt to be part of the English league. The media in England and America always haunted and chased him both on the playground and outside. He retaliated by tattooing the image of Che Guevara on his upper arm and Fidel Castro on his leg.

Things changed after the 1990 World Cup. The already deteriorating relationship with the Napoli management worsened. Nationalism also played its part. Host nation Italy were fancied to win the '90 World Cup, with a formidable lineup that included Maldini, Baresi, Schillachi, Donadoni, Baggio and the likes. However, Maradona had other ideas. He single-handedly, with support from Caniggia, beat them in that hard-fought 120-minute gruelling semifinal, which obviously didn't go down well in Italy and Naples.

Maradona thrived when the resources were minimum. He proved it time and again for Argentina, Boca Juniors and Napoli. Pele, winning the World Cups for Brazil was like Messy winning all those championships for Barcelona in the last decade, with half a dozen star players to support him. Platini once famously said about Zidane who was voted the best footballer of the two decades post Maradona era 'What Zidane could do with a football, Maradona could do with an orange'.

There are a few who hated Maradona, but when one looked at those grievances closely, they all appear personal and beyond football. Pele disliked him for displacing him from his unchallenged position at the top. Diego Simione called him a cheater when he failed the drug test in '94. Simionie knew that Argentina couldn't win the World Cup without him, even when he was going downhill in his career at that point of time. The Establishment bosses hated him for he spoke the truth and opposed them. He took to drugs in the 90's to find solace and an escape from his personal issues. Unlike Lance Armstrong, Ben Johnson or Marion Jones, who took it to enhance their sporting capabili-

ties, Maradona had achieved all the sporting laurels much before that.

Diego Maradona spent a major part of the last decade in Dubai as an ambassador of sports, he coached a few local clubs too. I wish I could have bumped into him at some event, Dubai being a small city, but that was not to be.

Dear Diego, for someone like me, who played football at the school and university level and for the local clubs where dry paddy fields and the hard red pitches of Kerala were our stadia, at a time when you were winning every match and every tournament at the highest level, your passing away has suddenly taken away my youth from me.
But, having said that, the timing of your departure is irrelevant, as you had become the hero of every footballing folklore much before you went. Long after all of us, who are alive now are done and dusted, you will be relished as long as the last football is rolled in the smallest of fields in the remotest corner of the world.

Good bye Diego… and thank you for living and passing by like a dream and inspiring millions around the world to dream.

Bird Born in a Cage

Neha Rakesh Pillai, D/O Rakesh Pillai

Born in a cage, Trying to Spread my wings;
But where to fly, how will I fly;
For the door is locked, the cage is Small.
Yes, Captivity is worse than death.

The sunrise, Yes I could see it,
But I couldn't feel it,
Humans look at me, think I'm happy;
They don't understand how I feel.
The food kept in here,
Tastes bland.
But the winds, hills, and trees
Seems to call me.

Oh, How I wish I could fly around,
How I wish I could be free,
Instead of crying here in vain and pain.
Born in a Cage, I don't know how it feels to be free!

Captivity is worse than death.

12th Biju Cherian Endowment talk was conducted on 11th September 2020, on the eve of the 13th Annual General Body meeting of Darsana. The talk was delivered by Mr Prabir Purakayastha on "Open knowledge and collective experience for Social action". Prabir is an engineer and a science activist. He headed the Working Group on the Energy Sector under the aegis of the Kerala Planning Board twice. He is the Chairperson of the Just Net Coalition, the President of the Free Software Movement of India, and the founder Editor of Newclick.in, a news website.

Open knowledge and Collective Experience for Social Action

Prabir Purkayastha

This topic interests me both as an engineer and a social activist. Capitalism is in a crisis that it is not yet reached a level where it can expand freely. Though a certain section of the people is able to develop with market capitalization, the net productive assets of the society are not getting developed at the same rate and the distribution is not taking place the way we would expect to happen when societies get wealthier. There is a concentration of wealth and the prosperity of society is not commensurate with the prosperity of some sec-

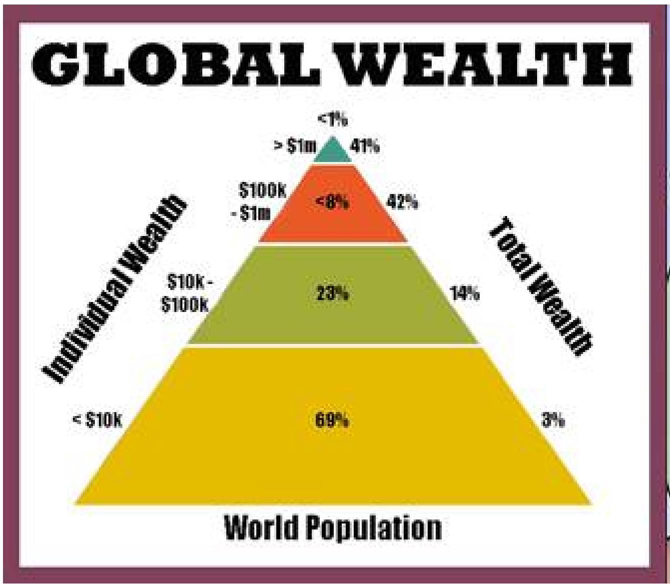

tions of the people. On top of this, came the crisis due to covid-19 epidemic. Let it be clear that we are not going to return to the same state of what existed before covid-19 epidemic. The informal sector has lost employment heavily. Probably four out of five people turned unemployed in the informal sector. And the small business is also facing enormous difficulties. A large number of them have closed down or are in the process of closing down. It is certain that after covid-19, everything will not become normal again as people who have lost their capital would find it difficult to start building enterprise and people who lost their employment have lost them permanently.

It is probably true that vaccines will be available within some months. When the next year starts, the impact of covid-19 may also reduce. But it doesn't mean that the pre-covid days are going to return. In this context, I'm very happy that you are trying to set up a new kind of paradigm of how to build small cooperative businesses startups. Good that you explore the role of your organization which can contribute in this as a large technical-financial-managerial community. You are also looking into how knowledge can be put to productive use by not only you, but by other sections of people in the society. This will help to sustain small enterprises, either in terms of co-operatives or other small businesses because what they lack apart from money and the financial resources is knowledge and management expertise which are required for an enterprise to succeed. Also I think it is extremely a challenging exercise to bring that in and to help smaller enterprises to come much closer to the grass roots. And the fact that you are trying to do it at this time, makes it

much more difficult and but I hope that this current unusual pandemic scenario will not affect you. As you act by the time the epidemic starts lifting, you'll be in a position to actively help those sectors which have taken the biggest hit in terms of the covid-19 epidemic. An important question is on how we see the framing of these issues. Also what will be the pioneering role the organization plays? I don't think there are many examples that I could look upon. Okay, here's a blueprint you can copy. Anyway, you're trying something quite unique.

So what can you draw from others' experiences? Let us start exploring. What does an enterprise really represent? Whatever is the enterprise, a capitalist enterprise, socialist enterprise or public sector, any enterprise has to have three things. It should have a certain amount of resources, physical capital money as Marx defined it - money needs to have a certain minimum amount before it can be called as capital. An amount of hundred rupees is not capital. So you have to have a certain quantity of money before you start. It can be from banks, in the form of loans. It can be the money that you can collect among yourself. But that is one necessity. The second necessity is that you must have people who will work. There must be labor which will produce goods. You must have some amount of machinery and also you have to buy raw materials to produce finished goods. And this is what a classical or traditional economist tells you.

A certain thing that is missing in this picture, which I think a very important element, and in the absence of which all these would not work, is knowledge. In fact, knowledge is something which is often neglected in this scheme of things. An economist basically looks only at capital and labor. They are the factors of production. And the presence of knowledge is taken for granted. Somehow it always exists. If you take democratic societies which existed from medieval times to this date, you will see that the key element of the transition that takes place is the transition of true knowledge. Once you learn things, you learn how to do new things and to use new materials and to look at what uses they can be put to. This is one part which is left out. Knowledge doesn't belong to an individual but to the society. Newton said if he had seen further it was by standing on the shoulders of giants. So essentially it's accu-

mulated wisdom of other people on which we base our new incremental knowledge, but this is the knowledge that allows us today to build Industries, to build new things and also to do new innovations. You do innovations in ways of thinking as you put different sets of knowledge together which could be breakthroughs in science, discovery of new laws or new materials. But we should be clear about the function of the artifact to be produced; otherwise, all this knowledge is not going to help you produce an artifact. And technology is active imagination in order to produce an artifact which has social use. Yes, it must have social reasons for having some economic value. It must also fulfill a certain function which it has to incorporate.

Pump incorporates the function that you can pop water. A car makes it possible to go from one place to another. When I incorporate a certain function in the artifact, the scientific and technological knowledge used for that may be experiential knowledge. We don't know the laws and rules as yet and may not know whether this is the maximum we can do. But that type of empirical knowledge is also knowledge and all of that has to be built into something that society needs. This knowledge is something that you as technical people produce and this is something which generally not accessible to small enterprises. One person may have an idea but that one idea is not enough. You need a home to call that idea to bear fruits with a lot of other auxiliary

knowledge that must go together to finally produce something and also to the production system which goes to produce the product. But this is not enough. For making a particular artifact, you must also know how to make the artifact and you must know what the machines that are required to make the artifact and where they are available. And we should know how it can be produced cheap. What I am trying to drive in is that the knowledge of a certain kind is required for the transition from what we call science into technology.

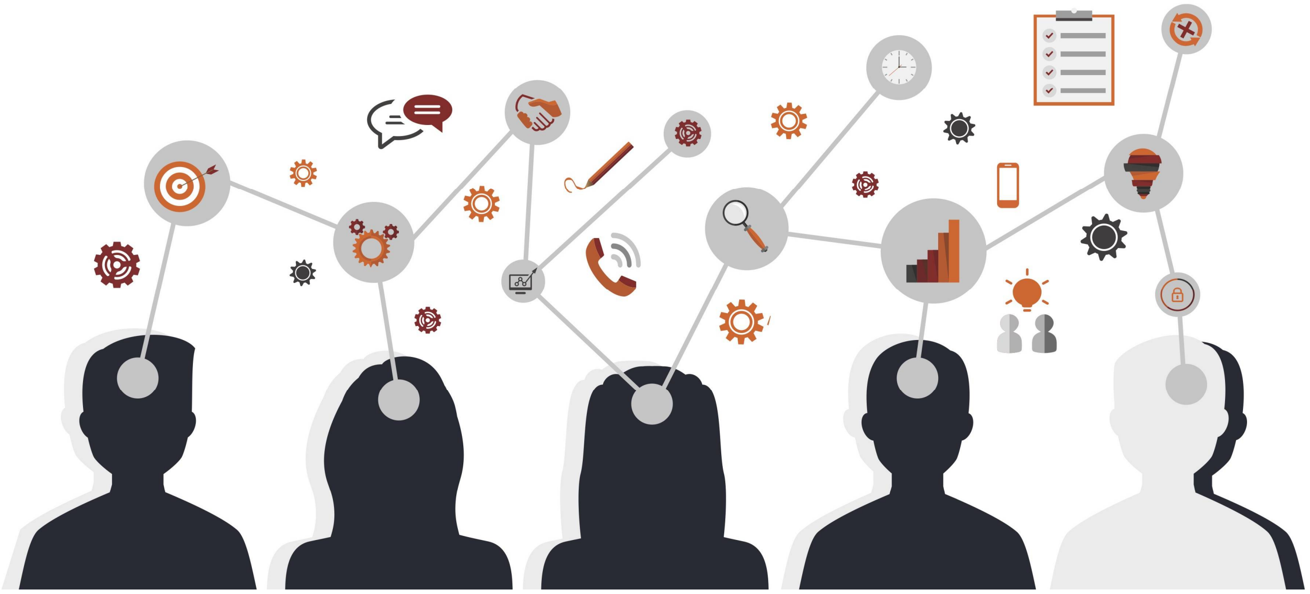

Even that technological knowledge is not enough to build an artifact, it must also incorporate a production system that can repeat building this artifact again and again, that is, the particular good that you are producing must be reproducible. We should have a reproducible system which can continuously produce artifact which has a social use and therefore value in the market. Any enterprise needs such a reproducible system. Certain countries are more advanced than some other countries because they have that reproducible system. Not just the knowledge of science will do. The empirical cum production knowledge will come when we put together people from different disciplines and different knowledge and then we can produce a product that society needs. It can be a medicine or a vaccine or it can be the solution to any physical problem.

So all of these are dependent on the knowledge that societies have and how that knowledge can be brought into the realm of productive enterprise. And I think that it is the actual. The challenge isn't that we don't have enough

capital in India. The challenges of labor and scarcity of resources in India are also not very significant. I think we can overcome all of them. But what holds us back particularly if we take the small-scale sector or what would be called the ground up co-operative sector, is the scale at which we need to operate.

And that brings me to the second point. You don't need large scale factories we had earlier. What we need is descaling of production. You can actually build much smaller factories and therefore the capital investment required is low and you also get more flexibility of manufacturing. The flexibility of manufacturing systems is possible as you can embed a lot more intelligence today at a very simple level. It doesn't require a lot of knowledge to do it. You have what is called IOT switching, basic intelligence in which you can embed lot of small things as well. So without much cost, all of these can be used to control processes and descaling also can be attained. So you have two elements today, which are favorable to small sectors provided you can bring intelligence into it.

Bring human intelligence to it - knowledge. If we are able to provide knowledge to these types of industries not merely as consultants, but with certain amount of involvement with an amount of commitment, then there is a possibility of changing the way the sector is operated today. I say this because it's very clear that in India, we are not likely to see any further large-scale industrialization of the kind that happened after the industrial revolution. Across the globe you can now see that our economies of large scale have disappeared because it's possible that you can have smaller units which produce the whole lot of the parts and you can actually put them together much more easily. That's made possible because knowledge has the ability to distribute production and descale production. It is something capital has done for its own interest, but nevertheless having done it, what makes that whole system work is the fact that they control every element of the enterprise with their control over knowledge. And there is also the possibility of small enterprises to succeed provided knowledge can be brought or shared.

Let us discuss another major change we have seen in last 20 or 25 years. In fact it had more impact in the software industry. Big companies or those companies that wanted to be big had proprietary software. They own the soft-

ware because software is treated as something equivalent to writing text and copyright laws operated on it which means it has a 60-year copyright for instance in India. In United States you have a much longer term copy rights. Effectively it was just copyright which gave the software companies the right to sell copies of what they have developed. To make a copy it hardly costs anything. It was sold in floppies first, later in CDs and now it can be downloaded directly from internet. So the duplicates hardly have any cost but for the production of the first original copy had cost because that's where people have to work to build a functioning software system. But the real challenge to the system was the understanding that this is actually harming the growth of the software industry itself because instead of sharing a good work, people put it behind secrecy laws. Intellectual property rights mean essentially that all are being kept secret. But later, various people including universities started sharing their code widely without any copyright. But if you don't put the code under copyright, there is one problem, someone else can add one line to it and say it belongs to them because they have added one line. So the concept of a new public license, GPS license came to existence which essentially says that if you want to use someone else's software you can download it and use it, but you have to give it in copies to anyone who asks for it and any change you

make should be given back to the community under the same license. You cannot enclose it by copywriting it yourself. This is called the copy-left license. It created an enormous echo system and now lots of people willingly contribute their knowledge and their software skills freely and thus created the so called open source community.

But interestingly, free and open source community does not seem to have brought a socialist enterprise system. In fact the biggest users of open source software are now new monopolies like Google and Facebook. In fact, they're also putting their software back into the free and open source community partly because they have used the GPL licenses and they're not interested in selling software. They're interested in selling only Google and Facebook because that's how we make the money. They sell us to the advertisers.

The interesting part is that the software ecosystem today has changed so dramatically that free and open source software has been accepted as the leading element of change. It produces better software. It produces openness and everybody can look into what the problems are and can fix them. It also allows people’s skills to develop much more quickly because they can see all the good practices of software people and can learn from them. Translation of knowledge becomes easier and faster and also transmits better knowledge even to those companies who earlier used to fight against open source software. Now companies like Microsoft have divisions for free and open source software.

So basically the battle has been won. What does it prove? It proves that we are willing to work for development of knowledge, in this case software, and provide it free. It is challenging enough and also it gives pleasure to one who does so. So a kind of social commitment came from this set of people by sharing knowledge. Of course, it might have also helped monopolies as well. In fact National Security Agency of the United States also uses this. And let me make it a point that the knowledge being shared and being free is something which can be established in technology as well. This is not new and this is how science has developed. In fact science did not develop because people patented things. It develops because people solve puzzles because they really want to solve them and they want to share it with the world. Therefore open

source science. You don't even talk about it because science has always been recognized as something you need to share, something you need to replicate. Scientific community takes it for granted.

So, in the domain of developing knowledge, these institutions already exist. There are attempts to defeat them by trying to privatize knowledge and move away from the sharing model. But as the scientific enterprise is quite complex, it is difficult to close it within certain walls. It doesn't work because you need a lot of lateral knowledge from other spheres in order to advance on your own. You do not know which area will suddenly open the doors and add to your area a new dimension.

So we have a history of sharing knowledge. We have a history of communities that share knowledge and now if it can be done for software, is it not possible to build open source communities for technology as well? And I think that is the challenge that you are facing. Yes, theoretically it's possible. For making it happen, you need a critical mass. If one or two people do it may not be reproducible and it may not be sustainable. But you have a large community of more than 800 members. You have people drawn from various technical communities. You are willing to share this knowledge, this experience, with people who do not have it, to those who are starting out small ventures. There are people who are trying to build small startups and have the willingness to put in some effort and some money but not having all elements of knowledge that they need. If you can share your experience and your knowledge with them and do it in a way that it creates a platform of such sharing, then I think it will be a completely new and innovative social experiment. We have done it in the software sector. But we haven't really successfully done it with other spheres of technology.

We've been talking about doing it. I know that there are groups in the

world who are trying to do it in different ways. But always the problem is that they are individual efforts or efforts by a few small groups. May be they will create small open labs but most of them have failed because communities have not been built around such ideas. The open source software Community succeeded as they had an advantage, the internet linked them.

And the software does not require that you sit in the same space to work together. You can do things on your own, share it with others and you can even do it remotely now something which is not possible for a whole range of Industries. They're using different sets of people to come together as different skills are needed for the enterprise to succeed. So that is why a small group of people who may have a certain set of skills and technical knowledge are not able to create sustainable and reproducible enterprises.

Yours is a very challenging and an innovative area. You are trying to build the social experiment of bringing together a set of people who have technical knowledge, knowledge of running enterprises, financial skills, legal skills all that are needed for enterprises. And you want those groups that you help, then reproduce them and you also want to see that the transversal transmission of these technologies and these ideas take place. So it is not just the knowledge of technology alone, but financial knowledge, legal knowledge, managerial knowledge, all of it together is what you provide, which they are not likely to get otherwise. I think that makes it a very challenging and innovative exercise.

There are a lot of ideas available in this area, though fragmented in nature. There are exercises like 'flexible manufacturing system' , 'open source manufacturing system' etc., lot of it were built on a technology where you can get materials which can be used and you could really type out the code of the "program" that made them.

So those kinds of things became very niche. But they are not really able to look at much larger sets of issues. You have started from fundamental is-

sues like water and shelter. These are fundamental to any society and if you can in some sense build-up reproducible small Industries out of them, you provide enormous benefit to society though you started simply as an exercise of charity. It is also an exercise of reproducible form in which we transfer the knowledge. So these enterprises can grow and similar enterprises can be fostered by you. The time has come that we have the ability to reproduce knowledge. We have the ability to have small groups, which could take this knowledge. You have a large enough critical mass which stands behind these ideas and these ideas are not spread for making one or two people alone big but the same ideas again, and again spread to new sets of people and what really interests me is the fact that it could help a series of small enterprises. We know that the informal sector is the one which is hit very hard and there is a crisis due to concentration of money and wealth which fails to create jobs. It is creating more wealth for a few. It is not generating productive assets for the people and this is called market capitalization. See how irrational is the situation, the economy is shrinking and there's a huge crisis at the same time. We have the stock market changes now as what's called the small market correction taking place both in the United States and India, but the reality is that it will take the way into people's wealth which has shrunk due to covid-19. Not only has the wealth of a small section not shrunk, but in fact you see the growth of their wealth, the invisible wealth to market capitalization. So you can see that the stocks of Facebook, Google and Amazon have risen. Reliance and Geo stocks have also risen in India.

So how do you really produce productive assets for the bulk of our people, so that the so-called GDP growth translates into active growth of income and assets for all your people is not just 1%, or 0.1% as it is today. So, to have a production system which is better both in terms of creating larger societal wealth which benefits most of the people not just a small section and better in terms of what is feasible to do in today's world for descaling of technology. Yes, it's possible; the sharing of knowledge to build institutions is possible provided you have people to share this with others. It is possible to provide co -operatives; Kerala has a vibrant co-operative group and your housing co-operative movement will be an enormous success.

Cooperatives can succeed. But still many of them do not succeed or do not work beyond the point. I think what is really lacking is the reproduction of knowledge, which they can obtain from organizations like yours. And the ability to reproduce this knowledge with such enterprises again, and again, will help new enterprises to come up as you share this knowledge with others as well.

So I think this is an idea which is entirely feasible. But what was lacking was an organization to back up to that idea, and I think that is what you bring in. All of you come together with your knowledge which can be shared with smaller enterprises who then can take this forward. It includes technical knowledge, managerial knowledge, financial knowledge, so on and so forth.

And in today's world, you also have to negotiate with an extremely complex legal system. The government of India has created what I call various compliances which have to be done mostly digitally and most of them require actually people who know only this part of it so they no longer are accountants, but those who know what the government compliances are. And if this can be reproduced, if this can be shared with enterprises, it would be really an exciting endeavor.

I wish you all success. I am also quite willing to spare whatever energy and time possible on this exercise. Thank you.

My Passion

Jayalatha 1992 Civil

From the hardcore way
of being brought up,
To the Mind and Heart
- trimmed to fit the society,
I am not able to visualize my passion.
I am clouded with thoughts.

What is it that I seek for?
Sure, not for what I have attained till now.
Freedom?
Freedom, but with a crave for being wanted.

Freedom from being dependent
and of being dependent upon,
and still being wanted.
Freedom for experiencing my passion,
and yet to remain an invisible soul.
Freedom from the regrets
of my unfilled wishes and dreams.
Freedom from the stinks
of purposeful hurts and avenges.

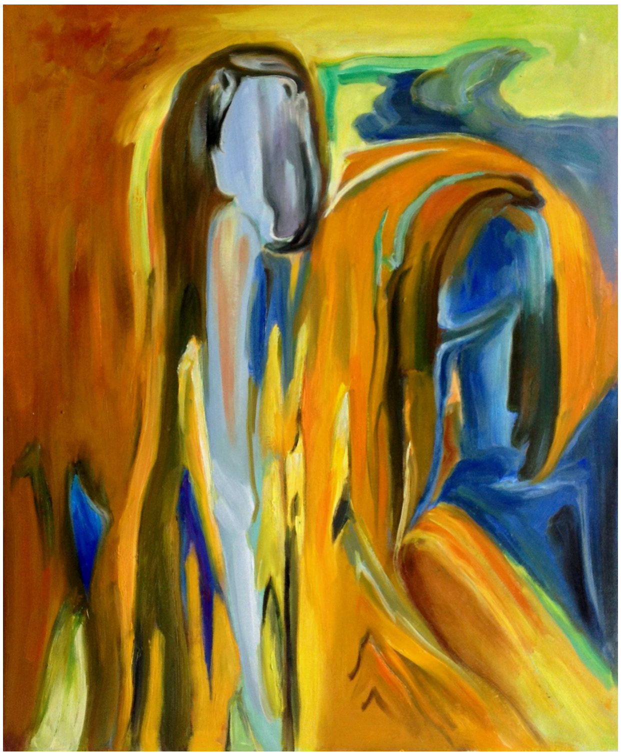

All I know is,
I break my bones, just to get
a deep sound sleep;
To avoid some thoughts
those which swallow my value
and my valuables.

Who did I trust during my zooming days?
Where did that trust diffuse away?
When did I loose the hold?
Did I ever have a hold?
Is it the Freedom coming into play?
Is it my Passion being realized?

No, Not Freedom
-I am running short of Trust To trust
-Simply, A blind Trust.

Visit Meghalaya immediately.. or else....

Dinesh R, 1995 Mechanical

Visiting the thinly populated, less polluted hill state of Meghalaya in the North East of India is anybody's dream… It is such a lovely state.

You just can't take your eyes off from the pristine mountains and the beautiful greenery all around. The peace and tranquility and the clear air makes the skies look so blue and beautiful. I felt really thrilled to have got an opportunity to travel through the hills of the state and was excited watching the beauty of the hills...

Rains were scarce and hence the waterfalls were thin… Many falls had totally dried up and the villagers were saying that once rains fall, water will gush out through these holes in the hills… I promised them that I would return to enjoy the beauty of the falls once the rain-gods start their downpour over their most loved state...

Chirrapunji in Meghalaya has been regarded as the wettest place in the country but not anymore...

And the villagers were telling me now they need to depend upon water tankers for their drinking water...Till few years back, the natural streams that never dried up -even in summers- used to quench their thirst...

As you reach Dawki, the busy border town between India and Bangladesh you would start getting your answers...

Dawki is famous for its clear waters. You can go boating in the river and can see the base of the river very clearly... The water is so clean and crystal clear...

The Indo-Bangla Border is a few meters away from the boating spot. Long queues of trucks filled with granite stones can be seen there...

I asked the soldier at the gate. He happened to be from Kerala and we had a long conversation.

He said that for the last one year, this phenomenon of unending movement of trucks carrying granite stones from India to Bangladesh is happening non-stop. He was blaming the dust and the chest infection caused due to the heavy movement of trucks through this narrow entry point to Bangladesh.

I was wondering what may be the reasons for this new found love for Indian granite in Bangladesh. Spoke to some shopkeepers at Dawki and could find some answers.

Got more answers when I traveled the Dawki to Jowai route towards Krangschui waterfalls.

What I saw was a systematic dissemination of the natural beauty of this hill state... The hills are being removed one by one... systematically... using heavy machinery... and they are being moved to Bangladesh in huge trucks. I saw long line of trucks at least 20 Kms long from Dawki towards Jowai. One side of the two lane road is totally taken up by these trucks. They are all filled with granite stones and are waiting for their turn to cross the border, travel to Bangladesh, handover this granite stones to the builders there and come back to Meghalaya for a re-fill.

How long will the hills of Meghalaya remain like this?? How long can they stand this demolition overdrive... a few months... at the best a few years...

It was 7pm when I traveled back the same route and the heavy machinery

cracking into the hills and demolishing them at a furious pace was continuing unabated even in that pitch dark...

I could see huge mountains just getting cut off like a piece of cake... Trees being felled... Heavy Machinery that crushes the big stones into pellets... Business worth Crores and Crores...

And maybe no one to question.

If it continues unabated, you won't see a Meghalaya the way I am seeing it now. You may see a plain land with no water and no trees. A hot place where rains just don't happen. A Chirrapunji which lie permanently dry... A Krangschui with no water to fall... A Dawki with no river to go for boating....

The pace of the destruction is alarming.. As the BSF soldier said , one-hill-a-

day moves from Meghalaya to Bangladesh. Of course, all concerned must be getting benefitted!

I had read that the economy of Bangladesh is booming and that of India is struggling. In India, the construction Industry has shrunk by 30% in the last one year, whereas in Bangladesh it's on a growth phase.

In many a growth parameters and human indices, Bangladesh has started tipping India. and they say this has reduced the number of people infiltrating to India through those porous borders...

When I saw the way the trucks carrying tons and tons of Indian Granite Stones to Bangladesh, I am also tempted to believe in all that I read comparing the economies of the two countries.

Maybe even their Rain Gods can't now protect the Khasi Hills from the human greed...

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിലെ ഇടതുമുന്നണി വിജയം

വിൽസൺ ജോർജ്
1987 മെക്കാനിക്കൽ

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലേയ്ക്ക് നടന്ന തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ഇടതുമുന്നണി നേടിയ വിജയം അപ്രതീക്ഷിതമല്ലായെന്ന് കരുതാനാണെന്റെ മനസ്സ് പറയുന്നത്. പക്ഷെ ഫലം മറിച്ചായിരുന്നുവെങ്കിൽ അതപ്രതീക്ഷിതമാണെന്ന് പറയുമായിരുന്നോ? ഒരു പക്ഷെ ഇല്ല.

നൂറ് ശതമാനം സംഭാവ്യമായ ഒന്ന് എന്നതിനെക്കാൾ, ഇടതു മുന്നണിയുടെ വിജയം ശക്തമായ ഒരു ആഗ്രഹമായിരുന്നു എന്നതായിരുന്നു യാഥാർത്ഥ്യം.

ഭരണത്തിലിരിക്കുന്ന ഒരു മുന്നണി സംസ്ഥാനമൊട്ടുക്ക് നടക്കുന്ന ഒരു തെരഞ്ഞെടുപ്പ് നേരിട്ട് വലിയ രീതിയിലുള്ള വിജയം നേടുക അത്ര എളുപ്പമല്ല. കേരളത്തെപ്പോലൊരു സംസ്ഥാനത്ത് പ്രത്യേകിച്ചും. ഇന്നത്തെ ഇന്ത്യൻ രാഷ്ട്രീയ സാഹചര്യത്തിൽ കേന്ദ്രം ഭരിക്കുന്ന വർഗ്ഗീയ ഫാസിസ്റ്റ് (ഫാസിസ്റ്റ് സ്വഭാവം 24 കാരറ്റ്

ആണെന്നവകാശപ്പെടുന്നില്ല) കക്ഷിയുടെ കണ്ണിലെ കരടായ ഒരു സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റ്, വർഗ്ഗീയ ഫാസിസ്റ്റ്, കോർപ്പറേറ്റ് ചങ്ങാത്ത മുതലാളിത്ത നയങ്ങൾക്ക് നേരെ ദയനീയമായ ഒരു നിലവിളിക്കപ്പുറത്തേയ്ക്ക് ഒന്നും ചെയ്യാൻ കഴിയാതെ ചിന്നി ച്ചിതറിയും, തമ്മിലടിച്ചും പിഴച്ചു പോകുന്ന അയകൊയമ്പൻ പ്രതിപക്ഷ കക്ഷി കൾക്കിടയിൽ ചെറുതെങ്കിലും നട്ടെല്ല് നിവർത്തി പൊരുതുന്ന ഇടതുപക്ഷം നയിക്കുന്ന ഒരു സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റ്, എന്തു വില കൊടുത്തും ആ ഗവൺമെന്റിനെയും അതിന് നേതൃത്വം കൊടുക്കുന്ന കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടിയെയും തകർക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്ന കേന്ദ്ര ഭരണകൂടവും അവരുടെ കക്ഷിയും പതിനെട്ടടവും പയറ്റിയിട്ടും ഒരു മിന്നുന്ന വിജയത്തിലേയ്ക്ക് അത് നയിച്ച ഇടതുപക്ഷം നടന്നു കയറി. ഭരണ തുടർച്ചയെന്ന ഒരു യാഥാർത്ഥ്യം ഡെമോക്ലേസിന്റെ വാളുപോലെ തലയ്ക്കു മീതെ തൂങ്ങുന്ന കേരള

പ്രതിപക്ഷം സ്ഥലജല വിഭ്രാന്തിയിൽ സർവ്വ നശീകരണായുധങ്ങളും പുറത്തെടുത്ത് തലങ്ങും വിലങ്ങും പ്രയോഗിച്ചിട്ടും അതൊന്നും വിജയം കണ്ടില്ല. റേറ്റിംഗ് ഉയർത്തി സാമ്പത്തിക താല്പര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കാൻ, ധാർമ്മികത തൊട്ടു തീണ്ടാതെ, മലയാളി കളുടെ സ്വീകരണമുറികളിൽ നിത്യവും ദുർഗന്ധം വമിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ചില മാധ്യമ കേസരികളുടെ പൂഴിക്കടകനും ഏറ്റില്ല.

ഇത്തരം ശക്തമായ വെല്ലുവിളികളുടെ നടുവിൽ ഈ വിജയം സാധ്യമാക്കി യതിൽ കേരള ഗവൺമെന്റിന്റെ കഴിഞ്ഞ നാലു വർഷത്തെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വലിയ പങ്കുവഹിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് കാണാൻ കഴിയും.

ഓഖിയും പ്രളയ ദുരന്തങ്ങളും നിപ്പയും കോവിഡുമൊക്കെ ഉയർത്തിയ വെല്ലുവിളികൾ നേരിട്ട വിധം ഇടതു ഗവൺമെന്റിന്റെ പ്രതിച്ഛായ ഗണ്യമായി വർദ്ധിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രതിസന്ധികളുടെ കാലത്ത് മുഖ്യമന്ത്രി നേരിട്ട് നിരന്തരമായി ജനങ്ങളോട് സംവദിച്ചത് ജനങ്ങളുടെ ആത്മവിശ്വാസം തെല്ലൊന്നുമല്ല ഉയർത്തിയത്. പ്രതിസന്ധികളെ സധൈര്യം നേരിട്ട് കൊണ്ട് ആത്മവിശ്വാസത്തോടെ ജനങ്ങളെ നയിക്കുന്ന ഒരു നേതാവിനെ അവർ മുഖ്യമന്ത്രിയിൽ കണ്ടു. കമ്യൂണിറ്റി കിച്ചണിലൂടെ ഭക്ഷണവും സിവിൽ സപ്ലൈയിലൂടെ പലവ്യഞ്ജന കിറ്റുകൾ നൽകിയും കോവിഡിന്റെ കാലത്ത് പട്ടിണിക്കിടാതെ ജനങ്ങളെ സംരക്ഷിച്ചതുമൊക്കെ ജനപക്ഷത്തു നിന്നുള്ള ക്രൈസിസ് മാനേജ്മെന്റിന്റെ ഉത്തമോദാഹരണങ്ങളായി വിലയിരുത്തപ്പെട്ടു. ഇന്ത്യയ്ക്കകത്ത് മാത്രമല്ല ലോകത്തിൻറെ എല്ലാ ഭാഗത്തു നിന്നും ഗവൺമെന്റ് പ്രശംസകൾ ഏറ്റുവാങ്ങി.

ഈ വെല്ലുവിളികളൊക്കെ നേരിട്ട് മുന്നോട്ടു പോകുന്ന കാലഘട്ടത്തിൽ തന്നെയാണ് സമാനതകളില്ലാത്ത വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് കേരളം സാക്ഷ്യം വഹിച്ചത്. പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ, പൊതുജനആരോഗ്യ മേഖലകളിൽ ഗവൺമെന്റ് ഇടപെടലുകൾ വരുത്തിയ മാറ്റം ഒരു കുപ്രചരണങ്ങൾക്കും മറച്ചു വയ്ക്കാൻ കഴിയുന്നതായിരുന്നതല്ല. സാധാരണക്കാരന്റെ കുട്ടികൾ പഠിക്കുന്ന സ്കൂളുകൾ ഹൈടെക് ആവുന്നതും

സാധാരണക്കാർ ആശ്രയിക്കുന്ന ഗവൺമെന്റാശുപത്രികളിൽ ആധുനിക സൗകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടാവുന്നതുമൊക്കെ ഗവൺമെന്റിന്റെ ജനപക്ഷനടപടികളായി വിലയിരുത്തപ്പെട്ടു. കിഫ്ബിയുടെ സാമ്പത്തിക പിൻതുണയോടെ നടത്തപ്പെട്ട പശ്ചാത്തല വികസന പ്രോജക്റ്റുകൾ മുമ്പെങ്ങും കേരളം സാക്ഷ്യം വഹിച്ചിട്ടില്ലാത്ത തരത്തിൽ കേരളത്തിന്റെ മുഖച്ഛായ മാറ്റി. പുതിയതും പരിഷ്കരിച്ചതുമായ റോഡുകളും പാലങ്ങളും, ദേശീയപാതാ വികസനത്തിനായി സ്ഥലമെടുപ്പ് പൂർത്തിയാക്കിയതും, ഗെയിൽ പൈപ്പ് ലൈൻ പൂർത്തികരിച്ചതുമെല്ലാം ഗവൺമെന്റിന്റെ വികസന കാഴ്ചപ്പാടും നിശ്ചയ ദാർഢ്യവും വിളിച്ചോതി. പൊതുമേഖലാ വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഒന്നൊന്നായി ലാഭകരമാക്കി മാറ്റിയത് ഇടതുബദൽ എന്ന സങ്കല്പത്തിന്റെ പ്രയോഗികതയെ സംശയലേശമന്യേ തെളിയിച്ചു.

ഒപ്പം, സമൂഹത്തിലെ ഏറ്റവും സാധാരണക്കാരായ ജനവിഭാഗങ്ങൾക്കായി കൈക്കൊണ്ട സാമൂഹികക്ഷേമ നടപടികൾ ഇന്ത്യയ്ക്കാകമാനം മാതൃകയായി മാറുന്നവയായി. മുടക്കം വരാതെ വിതരണം ചെയ്യപ്പെട്ട പെൻഷനുകൾ. വർദ്ധിപ്പിച്ച പെൻഷൻ തുക. രണ്ടര ലക്ഷം കുടുംബങ്ങൾക്ക് വീട് നൽകിയ ലൈഫ് മിഷൻ ഇവയൊക്കെ സാമൂഹിക നീതിയിലൂന്നിയ ഭരണ നേട്ടങ്ങളായി ജനമനസ്സിനെ സ്പർശിക്കുന്നവയായി.

ഇങ്ങനെയൊക്കെയാണെങ്കിലും വിജയം മറിച്ചുമാകാമായിരുന്നു. മികച്ച ഗവൺമെന്റുകളെ വോട്ടു ചെയ്തു പുറത്ത് കളഞ്ഞ ചരിത്രം ചുറ്റിലും ഉണ്ട്. ഏറ്റവും ജനദ്രോഹ നടപടികൾ ചെയ്ത ഗവൺമെന്റുകളെ വൻ ഭൂരിപക്ഷത്തോടെ വീണ്ടും അധികാരത്തിലേറ്റിയ ചരിത്രവും ഉണ്ട്. എന്നാൽ അത്തരം ഒരു ദുരന്തം സംഭവിക്കാതിരുന്നത് നൽകുന്ന ഒരു വലിയ സന്ദേശം ഇടതുപക്ഷത്തിന്റെ ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് വിജയത്തിനുണ്ട്.

പറഞ്ഞു ഫലിപ്പിക്കാൻ ഒട്ടും പാടുപെടേണ്ട മാറ്റങ്ങളായിരുന്നില്ല ഗവൺമെന്റ് കൊണ്ടുവന്നത് . ബഹു ഭൂരിപക്ഷം ജനങ്ങളുടെ നിത്യജീവിതത്തിൽ സ്നേഹവും കരുതലും നിറഞ്ഞ സാന്ത്വന സ്പർശമായെത്തിയ, അവർ ആഗ്രഹിച്ച, അവർ സ്വയം തിരിച്ചറിഞ്ഞ നുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന, പ്രകടമായ മാറ്റങ്ങളായിരുന്നു ഇവയെല്ലാം.

അപകടം തിരിച്ചറിഞ്ഞെന്നവണ്ണം വാലിനു തീപിടിച്ച പോലെ പ്രതിപക്ഷവും, എങ്ങനെയെങ്കിലും കേരളത്തിലൊന്നു പച്ച പിടിച്ചു കിട്ടാൻ പെടാപാടുപെടുന്ന ബീജേപിയും അവസാന റൗണ്ടിൽ മാധ്യമങ്ങളെ കൂട്ടുപിടിച്ചു നടത്തിയ കുതന്ത്ര

ങ്ങൾക്കൊന്നും മായ്ച്ചു കളയാൻ കഴിയാത്ത വിധം അത് മലയാളിയുടെ മനസ്സിൽ പതിഞ്ഞു കഴിഞ്ഞിരുന്നുവെന്നു തന്നെ കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. നന്മകൾ ചെയ്യുക മാത്രമല്ല നന്മകളാണ് ചെയ്യുന്നതെന്ന് ജനങ്ങളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നതിലും ഗവൺ മെന്റും ഇടതുമുന്നണിയും വിജയിച്ചുവെന്നു തന്നെ കരുതണം. മാധ്യമങ്ങളെ കൂട്ടുപിടിച്ച് പ്രതിപക്ഷം നിരന്തരമായി ആരോപണപ്പെരുമഴ തീർത്തതിനെയും ഗവൺമെന്റ് ഏജൻസികളെ ഉപയോഗിച്ചും അല്ലാതെയും കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റും ബിജെപ്പിയും ശ്വാസം മുട്ടിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നതിനെയും ശക്തമായി പ്രതിരോധിക്കുമ്പോൾ തന്നെ ജനപക്ഷത്തുനിന്നു കൊണ്ട് ചെയ്യുന്ന വികസന സാമൂഹ്യക്ഷേമപ്രവർത്തനങ്ങളെ ക്കുറിച്ചുള്ള ചർച്ച സജീവമായി നിർത്തുന്നതിന് ഇടതുപക്ഷത്തിന് കഴിഞ്ഞു.

കേരള ജനത ഗുണപരമായ ഒരു മാറ്റത്തിന്റെ കാലഘട്ടത്തിലൂടെ കടന്നു പോവുകയാണ്. ജനങ്ങളുടെ , നാടിന്റെ , കാലഘട്ടത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞ് ഭരണ നിർവഹണം നടത്തുന്ന ഒരു ഗവന്മെന്റും ആ മാറ്റം അനുഭവിച്ചറിയുന്ന ഒരു ജനതയും തമ്മിലുള്ള അസാധാരണമായ ഒരു പാരസ്പര്യം കേരളത്തിൽ ഉയർന്നു വന്നിട്ടുണ്ട്. ബാഹ്യ ഇടപെടലുകൾക്ക് തകർക്കാൻ അല്പം പ്രയാസമുള്ള തലത്തിലേക്ക് ആ ബന്ധം വളർന്നിട്ടുമുണ്ട്.

എങ്ങനെയാണ് ഇത് സാധ്യമായതെന്നത് പഠനമർഹിക്കുന്ന വിഷയമാണ്. എന്നാൽ ആ ബന്ധം തകരാതെ നോക്കേണ്ടത് പുരോഗമന പക്ഷത്തു നിൽക്കുന്ന എല്ലാവരുടെയും കടമയാണ്.

വളരെ ശ്രദ്ധേയമായ സന്ദേശങ്ങളാണ് ഇടതു മുന്നണിയുടെ ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് വിജയം നൽകുന്നത്. ജാതിയും മതവും പറഞ്ഞ് വർഗ്ഗീയവികാരം ആളിക്കത്തിച്ച് അധികാരം പിടിക്കുന്ന ബിജെപ്പിയുടെ തന്ത്രം കേരളത്തിൽ വിലപ്പോവില്ല എന്ന താക്കീത് ഇടതു മുന്നണിയുടെ ഈ വിജയത്തിലുണ്ട്. വിവാദങ്ങളേക്കാൾ , വികസനവും സാമൂഹികക്ഷേമവുമാണ് ജനങ്ങൾ മുഖവിലക്കെടുക്കുക എന്ന് കേരളത്തിലെ പ്രതിപക്ഷം ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് വിജയത്തിലൂടെ തിരിച്ചറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടാവണം. ഇരുപത്തിനാലു മണിക്കൂറും ചാനലിലൂടെ പടച്ചു വിടുന്ന 'ബ്രേക്കിംഗ്കളും', അന്തമില്ലാത്ത അന്തി ചർച്ചകളും ശബ്ദ മലിനീകരണത്തിനപ്പുറത്തേക്ക് കാര്യമായ പ്രതികരണങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുപ്പിലുണ്ടാക്കിയില്ല എന്നത് മാധ്യമങ്ങളും മനസ്സിലാക്കായിട്ടുണ്ടാവണം.

ഏതാനും മാസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ നടക്കാൻ പോകുന്ന നിയമസഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് ഭരണ പ്രതിപക്ഷ കക്ഷികൾക്ക് ഏറ്റവും നിർണ്ണായകമാണ്. തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ തോറ്റതോടെ പ്രതിപക്ഷത്ത് സ്വാഭാവീകമായും അടി തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിന്റെ പതിവ് ശൈലിയിൽ നിന്ന് മാറി ഒരു ഭരണ തുടർച്ചയുണ്ടാവുകയെന്നത് ഐക്യമുന്നണിക്ക് ആലോചിക്കാൻ പോലും കഴിയുന്നതല്ല. അധികാരമില്ലാതെ നിലനിൽക്കയെന്നത് അവർക്ക് സാധിക്കുന്നതല്ല. പ്രതിപക്ഷത്തിരിക്കുന്ന അഞ്ചു വർഷം ഓരോ തവണയും അവർ എങ്ങിനെയും തള്ളി നീക്കുന്നത് അഞ്ച് വർഷത്തിന് ശേഷം മാറി വരുന്ന ഭരണത്തിന്റെ മധുരം സ്വപ്നം കണ്ടു കൊണ്ടാണ്. ഭരണ തുടർച്ചയുണ്ടാവുമെന്ന പ്രവചനങ്ങൾ ത്രിതല പഞ്ചായത്ത് തിരഞ്ഞെടുപ്പിനു മുൻപ് തന്നെ വന്നതിന്റെ അങ്കലാപ്പിലാണവർ ശക്തമായ നുണപ്രചരണങ്ങളുടെ പെരുമഴയുമായി തിരഞ്ഞെടുപ്പിന്റെ മുൻപുള്ള മാസങ്ങളിൽ കളം നിറഞ്ഞാടിയത്. തിരഞ്ഞെടുപ്പ് തോൽവി ഒരു ജീവൻമരണ പോരാട്ടത്തിലേക്ക് അവരെ നയിച്ചേക്കാം. ഏതറ്റം വരെ പോയും നിയമസഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ വിജയിക്കാൻ അവർ ശ്രമിക്കുമെന്നത് തീർച്ചയാണ്. ഗവൺമെന്റിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പ വിജയം നൽകുന്ന ആത്മവിശ്വാസത്തിൽ നിയമസഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പിനെ നേരിടാം. പക്ഷെ, കേരളം നേരിട്ട ദുരന്തമുഖങ്ങളിൽ പോലും സങ്കുചിതമായ കക്ഷിരാഷ്ട്രീയ താല്പര്യങ്ങൾക്കായി ഗവൺമെന്റിന്റെ ദുരിത നിവാരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് മുന്നിൽ പ്രതിബന്ധങ്ങൾ തീർത്ത, സംസ്ഥാനത്തെ ജനങ്ങളുടെ ജീവിന് പുല്ല് വില കല്പിച്ച് കോവിഡ് പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് പോലും തുരങ്കം വച്ച ഒരു പ്രതിപക്ഷം അടുത്ത മൂന്ന് നാല് മാസങ്ങൾ മാധ്യമങ്ങളുടെ സഹായത്തോടെ ഉയർത്തിയേക്കാവുന്ന വെല്ലുവിളികളെ ഒട്ടും കുറച്ചു കണ്ടേണ്ടതില്ല. പൊതുജനം

നിയമസഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പിന് കൊടുത്തേക്കാവുന്ന വ്യത്യസ്തമായ രാഷ്ട്രീയ പരിഗണനകളുടെയും മുൻഗണകളുടെയും നടുവിലും ഇപ്പോഴുള്ള അനുകൂലമായ സാഹചര്യം നിലനിർത്തുകയെന്ന ശ്രമകരമായ ജോലിയാണ് ഇടതുപക്ഷത്തെ കാത്തിരിക്കുന്നത്. രണ്ടു മുന്നണികൾ തമ്മിൽ 5 ൽ താഴെ മാത്രം വോട്ടു ശതമാനത്തിലെ വ്യത്യാസമുള്ളതും 10 ശതമാനത്തോളം വോട്ടുകളും കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റിന്റെ പിന്തുണമായി NDA സജീവമായി നിൽക്കുന്നതുമെല്ലാം വിജയത്തിലേക്കുള്ള യാത്ര ദുഷ്കരമാക്കുന്നത് തന്നെയാണ്. വെല്ലുവിളികളെല്ലാം വിജയകരമായി നേരിട്ട് കൊണ്ട് ഇടതു മുന്നണി, ഭരണത്തുടർച്ചയെന്ന ലക്ഷ്യത്തിൽ മുത്തമിടുകയെന്നത് കാലഘട്ടത്തിന്റെ ആവശ്യമാണ്. വിദ്യാഭ്യാസവും തൊഴിലും ആരോഗ്യവും ഉന്നത ഗുണനിലവാരമുള്ള ജീവിതവും ഒരോ മലയാളിക്കും ഉറപ്പു നൽകുന്ന ഒരു വികസിത കേരളം സൃഷ്ടിക്കുകയെന്ന സ്വപ്നത്തിലേക്ക് ഒരു വലിയ ചുവടുവയ്പ്പാവുന്ന ആ വിജയത്തിനായി പ്രയത്നിക്കാം, കാത്തിരിക്കാം.

THE EYE

EDITORIAL TEAM

Chief Editor: Shiju Paul.N (1989)

Dr. Sreenadhan S (1982), Niranjan.T.G (1989), Rafique Zechariah (1990), Muhammed Anjel (2014), Lakshmi (2009), Maneesha (2010), Shameena Omar (1991) Nisha Sukesh (1996), Arjun (2010), Omar Sherif (1991), Hrishikesh (2012) Santhosh Koroth (1988), Shafeekh Rahiman (2006), Dileep (2012)

Co-ordinators: Mohammed Sameer (2007), Ajmal (2010), Aswath (2011), Vishnu.V.P (2011)